

❁ D V L C I S ❁

MISCE- LANEA

TOMVS II,

AVTHORE PETRO LOPPESIO
Aniiffensi, Malacerano Doctore.

CVM LICENTIA

Malace, Typographus Ioannes Serrano de Vargas
& Vruña, Anno 1637.

MISCELL.

L A N E A .

Sed quoniam haec, si non vera profus, profusa
sunt, dignum est, ut etiam in hoc

TOMVS II.

AVTHORE PETRO LOPEZIO
Amicis, Malaccano Doctore.

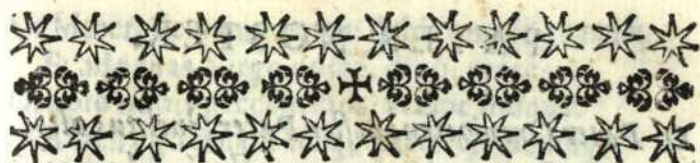
LIBRARIUS

Cum licentia Malacca, Ty-

POLENTIN

Malacca, Typographus Joannis de Vaz
Vaz, Anno 1557.

T O M V S

SECVNDVS.

MVLT A DIVINARVM RERVM
 encommia curiosè pertractat, & Malaceta-
 næ vrbs festa superaddit, sumpto exordio
 a tribus sanctæ Ecclesiæ depre-
 cationibus.

AD TRIPLICEM CHRISTIANÆ
institutionis Orationem.

Est iter ad cælum triplex, oratio triplex,
 Patris, Ave, Salve, munera terna Dei.

Dulcis Miscellanea.

PATER NOSTER.

O Pater Omnipotens noster Pater, inclitus alto;
Qui solio Calum, & terras, tractusq; gubernas
Aetheros, sit longa tuum per sacula nomen,
Et sanctum, & cunctis celebri venerabile cultu:
Hinc nobis, petimus, veniat: tua sancta voluntas
Præualeat, totumq; omnis sit facta per Orbem
Terrarumq;, poli q; hodie tua suggere nobis
Munera, quotidie panem; sacra Hostia noster
Panis erit: quæ debemus demitte gementi,
Propitius sceleris: sic nos ad debita nostris:
Lex eadem: tandem, petimus, procul absit amica
Carnis amor, procul optati spes addita mundi,
Et nocui peruersa hostis tentatio, cunctis
Imò malis defende tua sub pace quietos,
Nos inquam, nos æternum, qui dicimus Amen.

A V E M A R I A.

Salve ales cælestis, Ave Maria vnica, gratis
Est tibi pro meritis gratia plena tuis.
Tu cunctas inter regnas benedicta puellas:
Vt benedicta, tuus sic quoq; fructus erit:
Hic vnus pax nostra infans, hic dulcis IESVS,
Tu Maria ingentis gnata, parensq; Dei:

Tomus secundus:

Vt Mater, sic omne potes: dabit omnia gnatus;

Funde tuas Virgo nocte, diuq; preces:

Ora pro nobis peccantibus; accipe munus:

Amen ego dicam terq; quaterq; meum.]

SALVE REGINA,

Salve supremæ sedis, & infimi

Regina centri, Mater amabilis,

Mater pia ad crudele fatum,

Et miseros hominis labores.

Dulcedo vitæ, spes bona, firmaq;

Nobis salutis dona petentibus:

Salve à Deo, ad te clamat exul

Progenies genitalis Æuæ.

Te propter altè corda fidelium

Mittunt ab imò pectore flebiles

Cantus in ista valle solas

Ad lachrymas, gemitusq; nacta.

Eia ergo nostris litibus vnica

Præses ocellos, ceu pia munera

Ad nos reuolue, & liberos hoc

Exilio superante reddas.

Dulcis Miscellanea.

Ostende tandem grandia lumina,
Seu Patris alti numen amabile,
Qui fructus aluo de tua IESVS
Exuperat genus omne florum.

O Virgo clemens, o pia, Virgoque
Semper MARIA, oratio nunc tua
Pro me sit, vt sim dignus alti
Muneribus, meritisque Christi.

Sic dignus accumbam super ardua
Cæli astra: cuncti dicimus Amen, &
Grates damus Patri supremo
Vnâ hominum, superumque Regi.

GLORIA IN EXCELSIS DEO,
& in terra pax hominibus, &c.

Qui fortis bellator erat, nunc pastor amicus,
Et pius est agnus, qui ferus ante leo.
Pro gladio scutum, pro telo parma resurgit,
Pax Martem sequitur, blanditiæque minas.
Nec mirum, parvus puer est Deus, iste nocere,
Nec Potis est vllis belliger esse modis.

A D S A N C T A M

Societatem Iesus.

Progenies, doctrina, animi, sapientia, mores,
 Consilium, pietas, fama, poesis, honor.
 Regia, cælestis, facilis, suprema, benigni,
 Maturum, regnans, alta, canora, volans.
 Cuncta tenent tenere altum qui nomen IESVS:
 Nec mirum, omne bonum, si fuit, illud habet.

VIRGINI CONCEPTIONIS.

Limpida sunt ortus, Conceptio, vita, Sepulchrum;
 Est cunctis Virgo limpida facta modis:
 Sic decuit, simul vna parens, & Virgo pudica est,
 Vna simul Mater, Filia, & vna Dei.
 Sic decuit, nunquam turpi clara undula vitro;
 Nec Deus in turpi ventre iacere potest.
 Non bene stare rudi cathedra, non æde caduca;
 Nec fragili in cutru dux solet esse bonus.
 Omne bonum Deus est, hunc Virgo possidet, ergo
 Omne habet ista bonum, non habet ergo malū.

A N N U N C I A N T I A N;
 gelo Gabrieli, &c.

Postquam prima altum læserunt crimina diuum;
 Et Paradisæ est pulsus Adamus humo.

Stabat

Dulcis Miscellanea.

Strabat præ foribus Gabriel, ensisq; tremendus,
Humanum intraret ne loca sancta malum.
Hinc gessit fera bella homini, sed postea gratam
Pacem virgineos attulit ante pedes.
Sic decuit: Paradisus erat Virgo vnica, pacem
Hoc tulit ille, alio qui dedit arma prius.
Ergo idem belliq; autor, pacisq; futuræ:
Vulneris auxilium, qui dedit, ipse tulit.

I N F E S T V M D I V I
Bernardi Gibraltari habitum.

DE NOMINE DIVI BERNAR:
di, præcellentia, atque pro-
genie.

Natus vbi illustrem tulit ingens Gallia florem:
Vt flos illustris, sic quoq; dictus ager.
Illustris fama, & mirus clara indole diuus:
Nil nisi grande, bonum nil nisi diuus habet.
Hic est Bernardus, quo non præstantior vllus:
Bernardusq; ideo, seu bona nardus, erit.
Vel si fortè alium mauis, tibi suscipe, florem;
Indeq; Bernardus, seu benè natus, erit.

G I B R A L T A R

tanti diui festum ce-
lebrat.

Saluæ magnæ parens, seruit cui Gallia mater;
Seruit, & Hispani fulgor pars vna potentis,
Gibraltar festi supremo exultat amore.
En video letanti auro, & radiantibus armis,
Colacens templum; pars circum serica pulchro
More tegit, pars vna altis volitantia tectis.
Partim adsunt lenesq; rosa, mollisq; hyacinthus,
Ridentes passim flores, passim omnia lata
Succedunt: hilares albo sunt pariete vultus,
Et tellus omnis nemore est ornata virenti.
En video, dulces etiam citharæq; lyraquæ,
Diuino resonant plectro: spatia omnia replent,
Latantes choreæ, & suauis Musa addita cantu:
Sed maiora animis festa exultantibus, omne
Gibraltar diui festiuium intendit honorem.
Exultant lata matres, & dulcia mensis,
Dona parant; pariter monach', pariterq; Sacerdos
Gaudet amans, omnes grandi sua munera diuo
Concedunt, gaudentque alto seruire parenti.
Nec tantum hi, duris etiam qui præsidet armis
Horrentis Centa venit acer Lusus, & ambo,

Vnanimis

Dulcis Miscellanea.

Vnanimēs gaudent populi, omnes agmina cogunt,
Et collunt grandem suprema ad sidera diuum.
Ergò age magnæ parēs, has cerne, & suscipe curas:
Hæc grato concessa animo tibi munera sume.
Me nunquam vlla tuo seiunget ab agmine diuus,
Tempestas celi, aut peruersi iniuria casus.
Iamq̃ vale fulgens astrum radiantis olimpi,
Vel Sol humanus, vel iam sublime potentis,
Hesperia decus, & celebri fama addita Gallo.
Vos super egregia matres, vosq̃ inde valete,
Gibraltaris amans populus: tua munera diuus
Accipit, & ponit supremi ad regna tonantis.

AD CRUCEM DOMINI.

Est patulis diffusa arbor Crux inclita ramis.
Nam totum ramis continet illa genus.
Attingunt terræ extremus duo brachia partes;
Summa caput, tangunt inferiora pedes.
Vna ergò fouet vmbra omnem quæ continet orbē:
Arbore de grandi, grandior vmbra venit.

AD DIVVM IACOBVM DIVI-
num Hispaniæ ducem.

Gaudet Achilleo præcellens Græcia Marte,
Hæctore Troia suo, Casare Roma suo.

Cedunt

Cedunt arma tamen: fœlix Hispania vincit:
 Florent maiori fortia regna duce.
 Accedit, pars hæc reliquum supereminet Orbẽ:
 Hanc ideo diuus sumit, habetq; suam.
 Ergo digna suo ductore Hispania diuo,
 Et dux Hispano milite dignus erit.
 Inde pares gaudent, pariter sua brachia iungunt:
 Gaudet vterq; suo, gaudet vterq; bono.

A D D I V V M P A V L V M
 ab equo lapsum.

Ibat eques Paulus furijs accensus, & ira:
 At cadit, immensi præualet ira Dei,
 Qualis dura cadit cœlesti à fulmine quercus,
 Vel templum, aut magnæ mœnia celsa domus;
 Vox Cœli fulmen, ruit ingens machina Paulus:
 Non nisi de magno vulnere magna cadunt.
 At casus melior pro quercu palma resurgit:
 Proq; domo electum vas pretiosa ferens.
 Palma tuos totum ramos effundit in Orbem,
 Et vas æternas in genus omne dapes.
 Paulus vtrunq; tulit: superi duo munera cœli;
 Quiq; soli fuerat, dux erit ipse poli.

Dulcis Miscellanea.

AD SAGITTAS, ET VVLNERA
Diui Sebastiani.

Sentit amans flāmas succenso in corde Sebastus;
Dum calido summi flagrat amore Dei.
Ergò furit febris. auxilium par flāma requirit:
Vt magnus morbus, sic quoq; rēmedium.
Ergò multa iuuant ferientis spicula teli,
Atq; iuuat multis apta sagitta locis:
Sic poterit feruens lato de pectore sanguis
Exire, immensi sic amor ille Dei.

A D I O A N N E M
Euangelistam.

AC EIVS EVANGELIVM,
quod incipit.

IN PRINCIPIO ERAT VERBUM,

Nil valet obstantes radios, solemq; tueri,
Sit nisi perspicua lumen agens aquila.
Sol Deus est, tenebrisq; imæ lux aurea mentis;
At Ioannes aquila est, quæ videt, & volitat:
Ista altum subijtq; Deum, aspexitq; nitentem:
Cæcurit forti cætera turba Deo.

AD EVNDEM DIVINAM
aquilam.

Iam periere arcus, periit lous armiger ales;

Cessarunt vani praelia ficta Dei.

Ortus Bethlemico puer est in rure, Ioannes

Armiger huic ales seruit, vt illa, Deo.

AD EVNDEM FERVENTI
oleo immersum.

Nil nocet ignis agens, seu non ira tyranni:

Est levis effectus iam medicina dolor.

Iam medicina oleum manet, & grata vnda: rosatū

Est oleum, Ioannes est rosa bella meus:

Est rosa, crux lignum spinosi verticis, vnde

Orra inter varias hac rosa pulchra rosas.

AD EVNDEM INTER
rogatio.

Dic mihi diuorum princeps, dic regius ales?

Dic mihi? si dubitent an homo, sis vt Deus;

R E S P O N S V M.

Omnis homo perit, hac remanes de lege Ioannes:

Nullus homo it superos, tu petis astra, polos.

Dulcis Miscellanea.

Tu placido recubas diuini pectoris antro:
At solus summo Deus valet esse Deo.
Sunt tibi cęlestes diuino à sidere mores:
Sublimes superæ sunt tibi mentis opes.
Nil tibi terrenum est, summo plena omnia cęlo.
Dic, responsa peto, sis ne homo, sis ve Deus:
Tu regnans cęli volueris, tu soluere nodos:
Tu poteris sensus soluere vincla mei.
Hoc certum est, magno claræ de stipite matris,
Nullus te maior, nullus erit melior.

ANNUNTIANTI ANGELO
Gabrieli.

Miscet supremis tellus connubia diuis:
Supremo mulier fit dea iuncta Deo.
Arræ sunt plene, quæ plena est gratia dotis,
Scriptio verba: alto sunt opus ista Deo:
Magnū opus, huic tātūm satis est immēsa potestas:
Hæc Gabriel, ideò conciliator erit.

A D E V N D E M.

Descendit superis Gabriel demissus ab oris:
Isacidumq; petit, Nasaridumq; domos.
Ingens qui mittit Deus est, cui mittitur ingens
Est Virgo, & magnum quod parat autor opus:
Magnum iter, & cęli magna est distantia, grandis
Vtilitas, grandis gloria, grandis honos,

Quæ

Quæ fluit inde ingens est gratia, quæ venit inde
 Dos magna, & toti gaudia magna solo.
 Ergo ingens Gabriel, nam fecit ingentia, claudi
 Non poterat paruo machina tanta loco.

ANNUNTIATIONI Virginis.

*Postquam terrentes superum, regiſq; ſupremi
 Ceſſarunt ira, & longum vindicta per Aeuum
 Deſiſſe, ut lætis concordis ſedere terris
 Gauderet pax læta, alto celer Angelus Orbe
 Sumit iter (Gabriel virtus, ſeu vera poteſtas
 Dicitur) Iſacidum tractus, Galilæaq; tangit
 Littora, & exquirat Maria pulchra atria diuæ.
 Iamquæ ſubit, cellamquæ intrat, qua regia Virgo
 Diuinum exercebat opus, cum iuſſa tonantis
 Exprimit, & tremulo has ducit de pectore voces.
 Salve diuinis cali Virgo aurea donis:
 Gratia & innumeris tu plena es dotibus, ipſe
 Nunc tecum Dominus, nunc es benediſta per omnes
 Famellas: benediſtus erit de viſcere fructus
 Egregio, nunc ſupremis felicior aſtris,
 Nunc cali Regina, ſoli dulciſſima Mater:
 Verbi Mater eris ſummi: tibi filius ingens
 Emanuel vita, & cæci lux unica mundi.*

Hæc

Dulcis Miscellanea.

*Hec ille: at Virgo rubeum perpeffa decorẽ
Defixos tellure oculos, vultumquẽ tenebat.
Nec dubitat, rari qnerit discrimina casus.
Aligeri instigans sensum: queis Angelus, inquit,
Hoc potuit venisse modis: ego Virgo pudica
Non turpem cognosco virũ, nec te, usq; marito
Tradita, concluso sancti mihi limine mores.
Magn' ad hæc Gabriel: magna est tibi gratia Virgo
Grata Deo, non hæc metuas, te altissima totam
Proteget intactam virtus, te spiritus ingens
Seruabit genetrix: tunc misso vertice magni
Concepit Virgo iussu Patris: unica dixit
Ecce ancilla Dei fiat suprema voluntas:
Tota adsum, ille ingens Deus omnia possidet, ille
Magnificat Gnata hanc animam: sic spirit' altis
Dotibus exultabit oians, sic gloria totam
Cinget, & æternos stabit mea fama per annos:
Nec plura: ille altis velox se nubibus abdit
Aligerum exercens corpus, quò sidera tandem
Rumpit, & Empyreï tangit spatia aurea cali.*

AD VVLNERA DIVI FRAN-
cisci de Assis.

*Quinquẽ tulit quondã bellator vulnere Christus:
Franciscus toti dem vulnere diuus habet.*

Sed

Sed dispar ratio est, inimico à vulnere Christus
 Hec habet, à Christo vulnera diuus habet,
 Hic ergò superat: plus est hoc nobile vulnus,
 Scilicet inflictum nobiliore manu.

AD DIVVM BARTHOLO-
 meum pelle exutum.

Dum subit Empyrei diuus spatia aurea cæli,
 Et pellem, & vestes exuit ille suas.
 Sic decuit, nam stricta alti stat ianua portus:
 Sic intrare levis, sicquè subire potest:
 Nec nudus sine pelle, vlla sine velle manebit:
 Aeterni vultus gloria vestis erit.

LVDOVICVS DIVO LVDOVICO,
 & Malacæ diuo.

Aduenias fælix Ludouicus, Gallia fælix,
 Aduentu fælix vnda, solumquè tuo.
 Et fælix aura, & superi astra omnia cæli,
 Fælices diuo noxquè, diesquè suo.
 Omne genus fælix, fælicior est tamen vna
 Tellus nacta diem Malaca diue tuum.
 Inde tuo fælix ego sum de nomine, & omnes
 Fælices, celebrant qui tua festa, chori:
 Sum fælix ideo, sed plus idem alta supremi
 Si subeam, diuus fac meus, astra poli.

*Huius nempe san-
 cti die Malaca ad
 Christianorum im-
 perii redacta est,
 mauris profliga-
 tis.*

Diua

DIVÆ LUCIÆ.

Lucia conde tuum tenebroso in carcere lumen;
Inuideant luci ne fera bruta tuæ:
Aut, si forte iuuat, geminam virgo erue lucem,
Vt tibi sit gemino maius in orbe iubar:
Ponet pro geminis oculis duo sidera tellus:
Pro totidem cælum sidera bina dabit.
Ergò utroquè simul lucebis Lucia in Orbe;
Lucens stella solo, cynthia clara polo:
Nec solùm hoc, superest tibi lumen Lucia, visum
Das oculis, lucem restituisquè suam.
Sic altum superas solem: hic offendit ocellos:
At iuuat hoc lumen lumina bina tuum.
Ergò tibi, & nobis luces, terrisquè, poloquè
Lucia diuersis lucida facta modis.

AD DIVVM PETRVM
Crucifixum.

Pendet amans Christi crucifixus in arbore Petrus;
Cruce eadem sanè est, non ita vulnus idem.
Binos ille pedes tradit, duo brachia, figunt
Bina manus, figunt vulnera bina pedes.
Cor tamen, & sedem generosi pectus amantis
Intacta à diro vulnere diuus habet.
Scilicet, ut mensa spatioso tempore gaudens
Vivat, ametquè suam terquè, quaterquè Crucē.

DE SIMILI AD EVNDEM.

Tu me sequere.

Ibat ad infensæ Christus fera vulnera mortis;
Hunc sequitur Petrus, quem vocat ille, suus,
Ligno ideo moritur magnos imitatus honores;
Et præcepta sui, consiliumq; patris.
Sed dispar cubitus: superq; hic suscipit orbes,
Atq; Deum, Christus terram, hominesq; suos.
Sic est conueniens, generi sic conuenit omni:
Pro genere humano Christus homo patitur.
Pro domino Petrus, supero cui gloria regno,
Et regni clavis, iudiciumq; datur.

AD EVNDEM VINCVLIS
detentum.

Solue pedes Petrus, & fortes abrumpe catenas;
Sic tua vincla nocent, vt leuis vmbra iuuat.
Non aderit radians cæco sub carcere Phæbus,
Non vmbra vlla, ideo non erit vlla salus.
Ergo foras exi toto spectabilis Orbe:
Roma caput, multas orbis habebit opes;

DIVO BENEDICTO AVISSENSI.

Quid benedictus habet benedictū est, aurea recte,
Ergo iure suo nomina diuus habet.

Dulcis Miscellaneâ.

Est donis benedicta manus, benedictaq; proles;
Et benedictus honos, & benedictus amor.
Sunt quoq; laudandi benedicto in pectore mores;
Et tandem cunctis est bonus ille modis.
Maius habet, tellus benedicta est, possidet istam
Diuus, & hæc diuum possidet vna suum.
Hæc inquã mea surgit Aulis, seu splendida plectris
Facta meis, diuo seu benedicta suo.

D I V O A M A R O.

Abfit amara lues diuis, nam dulcis Amarus,
Et dulci resonat dulcis in ore sonus.
Dulcis vita inter superi conuiuia cætus,
Dulce decus, dulcis gloria, dulcis amor:
Siquid habet, rectum id sanè, scelus odit amarum;
Ergò simul gratus, dulcis, amarus, amans;

D I V O A V G V S T I N O.

Augusti resident Augusto in pectore mores:
Hæc Augustinus munera diuus habet,
Præstat & in toto florens sapientia mundo:
Cedit Aristotelis, Democritiq; Sophos.
Nec minor est virtus, generoso dulcis IESVS
In corde, & cæli dulcis inheret amor.
Iure ergo Augustus, siue Augustinus habetur;
Augustus multis qui solet esse modis.

DIVO BONAVENTURA.

Hic prauū nil diuus habet, bona cuncta supersunt;
 Iste bonus, sapiens, dulcis, amicus, eques:
 Nec satis hæc varijs fortuna est optima rebus:
 Ventura idcirco est, & simul ipse bonus.
 Iure ergo Ventura bonus, bona scilicet vobis
 Possidet, & multis est bonus iste modis.

DIVO THOMÆ.

Mitte man^{us}; en quinq; adsunt tibi vulnera Thoma;
 En dulci calidum flagrat amore latus:
 Tange iterum, dona inuenies cælestia diue,
 Dona tibi, claram Christi adumq; fidem.
 Rectum ex errore est: non hic incōmodus error:
 Sæpe malum certi est addita causa boni.

DIVO THOMÆ DOCTORI
 Angelico.

Quas cælum vires, & quas tenet Angelus artes,
 Hæc etiam Angelicus munera doctor habet:
 Est pariter par vita animis cælestibus, ergo:
 Vtroq; Angelicus munere doctor erit.

SANCTO MATTHIÆ;

Cedant fortis opes, fors, & fortuna valet:
Matthiæ maior fors venit vna mei:
Sed non sola venit, meriti quoq; gloria magna est:
Nam bona pro meritis fors solet esse bonis.

SANCTÆ ANNÆ.

Virgo Deum tulit, Anna deam: formosus uterq;
Partus, & à partu est vtraque pulchra suo:
Anna tamen duplici (si fas est dicere) vincit:
Alter enim partus iam solet esse nepos,

DIVÆ ILISABETÆ.

Grandia totius cedant miracula mundi:
Monstraque de partu prodigiosa suo.
Sunt duo maiores partus, duo maxima ventris
Munera, de supero quæ cecidere polo.
Virgo vnum tulit vna, vnum vetus altera partum;
Virgo suum, sterilis † Ilisabeta suum.
Virgo Deum peperit, sterilis femella Ioannem;
Utque Deo hic similis, sic fuit illa Deæ.

DIVÆ MARIÆ

Magdalenæ.

Silachrymæ peccata lauant, formosior inde est;
 Et melior lachrimis Magdala facta suis.
 Qualis adest rosa bella, madet quæ rore cadenti;
 Vel pluvio nubis reddita clara polo.
 Ergò effunde tuos gemino de lumine fletus,
 Effunde ut geminum possis habere decus:
 Nā profunt animis lachrymæ, & sūma ora venustat;
 Funde ergo, ut binis sis dea pulchra modis.

DIVÆ BARBORÆ.

Barbara quòd fueris non est tibi Barbora nomen;
 Sed quòd barbariem, diraqu; monstra fugas;
 Scilicet infestos crudeli Marte tyrannos,
 Et grandes mira deijcis arte feras:
 Bello, ac arte potens Virgo, cui fulgidus æther;
 Cui terræ fructus patet, & vnda maris.
 Sic sapiens, sic diua potens: tibi nomen vtrunq;
 Quadrat, & hinc istis Barbora dicta modis.

DIVÆ CATHERINÆ.

Cedat Sara suo, & Nino regina marito,
 Et formosa Rachel, & dea vana Venus.

Pulchrior

Dulcis Miscellanea.

Pulchrior est multò Catherina, & dotibus ingēs;
Innumerus toto vincit in Orbe genus,
Scilicet in superos Virgo conscenderit Orbes;
Hæc remanet Summi virgo relicta Dei.
Sic terris sponso gaudet sponsa vtrâq; cælis
Sic sponso nupta est vtrâq; diua suo.

DIVO MATTHEO.

Sunt tua terrenis coniuncta negotia rebus
Matthæe, ad superos sed via facta polos.
Diuini fecere oculi, qui pectora mutant,
Inque bonum vertunt, quod solet esse malum;
Scribe ergo Matthæe, poli tibi littera restat:
Diuini Scriptor numinis alter eris.

DIVO ANTONIO DE PADUA, & Francisco de Assis.

Si natale solum patri cognomina diuo,
Cur non Antoni sic dedit illa tuum?
Cur Paduanus eris, cum sit pater Assius, aut cur
Nomen Vlysea non erit vrbe tuum?
Dat Padus huic finem, sed tota est gloria finis;
Dimidium facti, qui bene cepit, habet.

QVINQUE MARTIRIBVS
Franciscanis.

Quinque iacent lato Marroqui semina campo;
Et toridem pululant, quas tulit ille, rosæ:
Adiutus, Petrus, Berardus, Acursius, Otho,
Sunt quinque, effuso sanguine quisque rosa est;

DIVO EVLAMPIO, ET
Sorori Eulampiæ.

Cedite rotius Lampas duo fidera mundi,
Sol medio, profugo Cynthia pulchra die;
Clarior est cæli Lampas Eulampius, astrum
Pulchrius eiusdem nominis alma Soror.
Vita, & luce micant, noctu seu morte cornescant;
Ambo pares animis, martyrioque pares.
Semper vterque niter, condit sua lumina Phæbus
in nocte, in medio Cynthia fusca die est.

DIVO BLASIO.

Mollia si resonas efformant guttura voces
(Sæpe malum infirmi gutturis esse solet)
Blasius hæc sanat: dent ergo guttura voces,
Atq; canant laudes non nisi diue tuas.

VIRGINI REMEDIORVM.

Prælia erant: terris cælum pugnabat, & imus
Magna Deo grandi bella gerebat homo.
In medio mulier posita est: cessauit vtrunque,
Et duplex humili pax fuit orta solo.
Rēmedium duplex medium est, tulit vnica Virgo:
Ergò rēmedii nobile nomen habet.
Maius habet, solet hæc miseris succurrere Virgo;
Rēmedium cunctis quæ trahit vna malis.

IN FESTVM DIVI LAURENTII.

I N T R O D U C V N T V R
quatuor, Angelus, & tres virtutes, qui-
bus hic insignis, patientia, cha-
ritas, liberalitas,

A N G E L V S.

Accipe Laurenti formosa ad tempora laurum;
Respondet meritis pulchra corona tuis.
Te ducit triplex altum super æthera virtus:
Est patiens virtus, & pretiosus amor.
Est simul ardenti libertas gratior auro:
Ergò canant laudes tres tibi diue tuas.

P A T I E N T I A.

*Nil Decij valet ira ferox, nil dura tyranni
Cruelis rabies: aduersa per arma, per ignes,
Per ferrum, & Martem, tormētaq; plurima, rūpit
Victor, & aethereo fulget Laurentius orbe.
Durior est ipso constans patientia ferro.*

C H A R I T A S.

*Ardet amans, patiturque duos Laurentius ignes:
Hic amor ad fratres, ast amor ille Dei.
Nil igitur rogos obtabit, nil flamma nocebit:
Nil istic quid agat tertius ignis habet.*

L I B E R A L I T A S.

*Hic liberali pectore contulit
Aurata mæsto munera pauperi,
Reddensque ocellos luminosos
Damna fugat tenebrosa cæco.*

D I V O C H R I S T O P H O R O.

*Athlantem longè superauit maximus Athlas:
Nam maiora humeris sustinuisse ferunt.*

Dulcis Miscellanea:

Si tulit ille polos, supremi hic sidera cæli,
Hic maria, & terras, hic genus omne tulit?
Ergo Athlas cedat, cedant diuique, deæque:
Hic puerum, atque Deum, qui gerit omne, tulit:
Indeque Christophorus; quadrât hæc nomina diuo,
Sine ferens Christum, Christoferensque fuit.

IN F E S T O C E L E B R I
Diui Ignatij sequentia.

IGNATIANÆ FAMILIÆ.

Prima per ingentes facta est Ecclesia terras,
Quam Petrum Athlantem sustinuisse ferunt.
Huic datus est Paulus frater, quoq; maxim⁹ Athlas;
Sustinet hic pondus, sustinet ille polos,
Sed nouus inde orbis, nouus inde Ignatius Athlas,
Magnaque qui gestat pondera frater adest:
Officium simile est, numero tamen impare gaudent;
Millia progenies hæc habet, illa decem.

A D M Y S T E R I O S V M
Ignatij nomen.

Corde tenet placido frænataam Ignatius iram;
Et quidquid rabies inuidiosa potest.

Nil reat sine lege mali, nil fraudis iniquæ:

Omnia composito membra tenore iacent.

Iure ergo innocuus, vel nunc Ignatius esto,

Innocuas semper qui tenet ille manus.

NOMEN ALITER

interpretatum.

Ardet amans, effatque suos Ignatius ignes;

Vnde suum nomen, nam fuit ignis amor:

Ignis Iesus, amans gerit hunc in pectore diuus;

Ardet amans ideo, nam fuit ignis amor.

Ergo sit ignitus, vel nunc Ignatius esto:

Sunt simul, & feruent ignis, Iesus, amor.

AD EVNDEM DIVVM QVOD

omnimodam dietam septem diebus

sustinuerit.

Septima robustum perimunt ieiunia corpus:

Terminus hic vitæ, si fugit esca, dies.

Non tamen has paritur leges Ignatius ingens:

Hunc ieiuna iuvant, hunc labor omnis alit.

Vel quoniam ipse magis celesti nectare viuit,

Vel quia celesti nulla dieta nocet.

ALTERO CRURE LABORAVIT.

Claudicat insignis crure vno Ignatius, vnde
Semita prima sui, principiumque, boni.
Scilicet in superos ducit via pulchrior orbes;
Quique solum quondam pes tenet ille polum.
Terra grauat, summo leuior pes in aere surgit,
Ceu mens in summum quæ volat alta Deum;
Altior hinc diuus, ceu magni filius Ifac:
Hic lucta, claudo fortior ille pede.

VT HIC CHRISTVM INSEQUITVR.

Herba vnum insequitur, solem vnum Ignatius, vnde
Vtraque solaris (scilicet) herba manet.
Sol diui Deus est, herbæ sol fulget olimpo:
Ista suum solem quærit, & ille suum.

MIRACVLOSO XAVERIO,

qui septem defunctos viuos erexit.

Tendit ad extremos grandis Xaverius Indos,
Quod miranda facit, nam sua mira fides.
Sed maius, septem iam mortua corpora surgunt;
Sunt totidem supero sidera magna polo.
Ergo Deo similis, totus si corruat orbis,
Qui totum possit condere diuus erit.

EIDEM QUASI ORIENTIS

Stelle pulcherrime.

Sic micat extremos Xauei stella per Indos;
 Betledmi vt quondam stella benigna soli.
 Hec reges tulit, & mundo insinuauit Iesum.
 Ad Christum varios dux tulit iste duces.
 Officium simile est numero tamen impare distant;
 Hic multos diuus, tres dedit illa Deo.

ET RVRSVS STELLAE.

Res mira est, simili fulgent duo sidera mundo;
 Xaueus terris, regia stella polo.
 Nil mirum in caelo: dantur miracula terris,
 Seu stella inferno diuus in orbe micans;

DISPYTATIO INTER FRANCISCVM

Xaueium, & Alsifium Franciscum,
 qua vtriusque laudes circum
 feruntur.

Quinque habet a Christo Franciscus vulnera diuus;
 A diuo totidem vulnera Christus habet.
 Officium simile est, animo tamen impare distant:
 Ille hominis dolor est, sed dolor, ille Dei.

Est

Dulcis Miscellaneâ.

Altri Est quoque nomen idem, at superat Xaverius, ista
Mainus opus diui, Vulnera subiecto nobiliore iacent.
suppositūque fuit.

Vlcus
Pulchrius hoc, se-
des pulchrior ista
fuit.

VEL RVRSVS.

Afsius alter adest, alter Xaverius, vnum
Francisci est nomen, non tamen omen idem.
Afsius accepit crucifixi vulnera Christi:
At data Xaveri vulnera Christus habet.
Gratus vterq; Deo est; vincit tamen Hispala tellus
Nam qui dat maior, qui capit ille minor.

VEL TERTIO.

Emicat Hispanis alter Franciscus in oris,
Alter in Italix finibus ortus adest.
Huic dedit ipse suos habuit quos morte dolores
Christus, & ex illo per similes recipit.
Sentit amans Christus Francisci vulnera, Christi
Franciscus pariter vulnera sentit amans.
Afsius alter adest, alter Xaverius, iste
Infigit Christo vulnus, & ille capit.
Ergo commissi dubia est victoria martis,
Pulchrior, & maior † hic sit, an ille dolor.
Alta petit levis Hispani dolor, Afsius imum:
Hic terram, ille polos, hic hominem, ille Deum.
Pulchrius ad superos volitare, & summa subire,
Pulchrius esse polo, pulchrius esse Deo.

D V O B V S X A V E R I O,
atque Ignatio.

Qualia supremo fulgent duo sidera cælo;
Vel duplex vno, quod micat orbe iubar.
Tales Franciscus, fraterque Ignatius ardent;
Sol, & luna polo, lumina bina solo.
Maius habent, semper lucent noctuque, dieque;
Sol noctu profugus, profuga Luna die est.

E T R V R S V S.

Cedite Lædei fratres, duo sidera cæli,
Cedat amor vester, parque in amore fides.
Pulchrior est lampas fulgens Ignatius, astrum
Xaucrus cælo pulchrius alter adest.

P O E M A H E R O I C V M
vtriusque festum celebrat.

Oceani ripas olim, & Neptunia regna
Egregius lustrabat honos, cali aurea lampas,
Vel Sol humanus, vel grande Ignatius astrum.
Hinc tandem formosa Ebri petit ostia diuus
Cōminus attingens flumē: Veneratur euntē (tis
Nympha hilares, Veneratur amās nem⁹ ōne virē -
Hesperias

Hesperia: vident flores, & lilia; ridet
 Arboreum genus, & grata spiracula Vallis.
 Sed medias inter salices se attollere monstrum
 Incipit (hoc Proteus luctabat gurgite Vates)
 Et sensim lenti sequitur vestigia passus
 Extendens palmas diui fugientis amore.
 Huic heros: hominum seu naturalis imago,
 Seu Barathri metuenda lues, siue aurea diuinæ
 Progenies, quæ te nostris causa attulit oris?
 Quæ ratio vitæ gelidis manifesta sub undis.
 Tunc ille undanti rorans caput extulit aluo,
 Et paucis, inquit, casus, aduerte, docebo.
 Sum Proteus magni Oceani, Tethiosque supremæ
 Filius, atas me prisca delusa colebat
 Hesperia, & falso diui mutabat honore:
 Nunc fatum agnosco miserum falsamq; deorum
 Progeniem viues liquidas, natitansq; per undas:
 Sed quoniam gratum felix te miserit ales
 Huic pelago, accipies animû, & ventura per aui
 Fata tibi, nam Vatis adhuc mihi spiritus hæsit
 Antiqui. Primò Hispanas dux inclite gentes
 Muneribus calis afficies: tibi magna per Orbem
 Religio longos mundi quæ visitet ortus,
 Christiadasq; suo faciat de nomine gentes.

Primi aderunt fama celebres: tibi filius ingens
Quem Castella tibi mittent Xauera, per Indos
Ibit, & aduerso fortis dominabitur ortu.
Huic cedit Garamanta ferox, huic Persicus horrēs,
Extremaq; Arabum facies: hunc denique mirum
Portentis, rebusq; altam, & virtute potentem
Cantana accipiet tellus, animamque per auras
Transferet omnipotēs Deus astra in summa beatā.
Tu verò horrendi media inter praelia Martis
Principium cali accipies: immane pedestrem
Tormentum diro lacerabit vulnere truncum
Pamplonæ: talis quondam sauleius heros
Atonitus cecidit: summi vox unica diui
A rapido turbauit equo, vocemque repressit.
Hinc demum excedens patrijs infanda per omnes
Signa dabis populos: celebris loca sancta Sepulchri,
Et fines perges Solimorum, ut denique cali
Diui nos passus humanis passibus aques.
Hinc tractus Itali, & Romæ longa arua videbunt
Te calo elatum supero, miracula cernent
Grandia, mirandum Doctorem, altumq; Magistrū
Doctrina celestis: erit noua gratia dictis,
Spiritus in verbis: infusa scientia totum
Conficiet, virtusque aderit tibi calitus omnis.

Dulcis Miscellanea.

*Hic tandem gestis felici morte sepultus
Ascendes super astra deum, centroque recumbens
Potabis lenes divini fluminis undas.
At prius hæc malim memores, ut gloria cali,
Ut tantus terris honor, atras convenit iras,
Horrendumq; pati, atq; flagelaminantia, cadent
Compluti ciues, stabit færa Gallia contra;
Pariseumque decus, peruersaque militis arma.
At medias inter cades, mediosque labores
Petrus erit, Virgoque parens, & Filius ingens
Ante oculos, viresque ferent, cunctisque perenne
Auxilium: non arma ducum non ferrea moles
Avertent fortes animos: dabit ante ruinam
Pauperies, septemque novi ieiunia solis.
Tandem pro meritis Paulo sub principe resces
A. ultus honos: scribez legem, statuetque beatum.
Postea Gregorius labenti tempore sanctum
Constituet: dabit assensum Romana propago,
Conuentusque patrum, unde omni solemnia mundo
Festa aderunt, & plena suis altaria donis.
Iam nunc Hesperia plausus, consunctaque cerno
Gaudia præcipuum tellus tibi Lysia reddet,
Eboræ præcipuum; Malacorum electa iuventus
Extollet longè famam, vultusque libentes
Ostendet*

Ostendet gaudens populus: vox una sonabit;
 Vuat per totum fulgens Ignatius orbem.
 Et rursus festa adiungent: en lucidus æther,
 En cælum flammis crepitans, ecce aurea cerno
 Munera: barbarico stabunt depicta colore
 Stramina: erunt virides per rura, & mœnia rami;
 Passim aderunt læti cantus, hilaresque choreæ,
 Et suaves per templa chori: vox una sonabit:
 Vuat per totum fulgens Ignatius orbem.
 Hæc dicens iterum molli se se abdidit aluo
 Flumineus vates: at summis excitus astris
 Discessit pariter diuus, spatiumque per omne
 Duxit amatoris venerandum nomen IESVS.

AD DIVINUM SPIRITUM

sic deuotus iter factururus.

Salue supremi dominator Spiritus orbis:
 Salue diuini flamma benigna sinus:
 Salue locentis decus admirabile cæli,
 Et nostri custos, auxiliumque soli:
 Tu cordi vires, tu lumen sensibus addis:
 Vtrumque officium, ceu duo dona regis:
 Sic verus ductor, sic verus & ipse magister:
 Ergo potes, certum sic dabis vnus iter,

Dulcis Miscellanea.

Nostrum iter in promptu est: tu claro lumine certū
Effice, & hoc tutum viribus ipse tuis.

I D E M V I R G I N I S S P E I
precatur auxilium.

Spes finem querit: Deus est, & gloria finis:
Spem certam finis nobile pectus habet.
Nobilis es Virgo, & lapsi spes vnica mundi,
Vnaque quæ nostris spes solet esse malis.
Spes omnis tecum, sine te spes nulla salutis:
Omne bonum tecum, nam Deus omne bonum;
Ergo veni: præsens iter est: spes vnica restat:
In te speramus, qui bene sperat, habet;

SIMILITER DIVO IGNATIO,
atque Xauario.

Flagrat diuino fulgens Ignatius igne:
Xaucus summi flagrat amore Dei:
Ambo florentes ætatibus, Hispales ambo,
In meritis ambo, martyrioque pares.
Ambo igitur poterunt dare lato a fidere lumen;
Et regere incertum navis euntis iter:
Vt possunt, sic ambo volunt, nam sancta voluntas:
Vtque volunt ambo, sic ego gratus ero.

TANDEM

TANDEM DIVO ANTONIO
Vlysiponensi errans in
itinere.

Non aurum, non gemma deest, Antonius omne
Amisſum reparas, reſtituiſque bonum:
Nec mirum, ſedet ipſa tuo ſapientia libro:
Et liber hic puerum, qui tenet omne, tulit.
Perditus hic tuus eſt deuoto pectore ſeruus:
Inuenies proſogam, ceu Deus alter, ouem;
Iſte dabit magnas æterna in ſecula grates:
Sic dabis Antoni, ſic dabit iſte tuus.

IN FESTVM BEATÆ VIRGINIS
in celeberrima Aſſumptione,
poſt mortem trium-
phantis.

Ad pugnas ſequitur merces, ad bella triumphus;
Palmaque martyrij eſt meta, laboris honor.
Virgo tulit magnos vario ſub Marte labores,
Triftitiamque Crucis, martyriumque dolens:
Ergo pugnavit, mundumque euicit, & orcos:
Quid reſtat? cælum, palma, triumphus, honor.

Dulcis Miscellanea.

IN NECESSITATEM MORTIS.

Mortis peccatum causa est (vis dira veneni)

Non habet hoc Virgo, non ideo moritur.

Ergo si moritur testat causa altera, namque

Lucunda in sanctis mors solet esse dijs.

Hæc desiderijs flagrat gnatique, patrisque:

Non ergo hanc vincit mors fera, vincit amor:

IN NECESSITATEM ASCENSVS.

Dum Phæbus superis habitat, dum Cynthia terris:

Hæc patitur, lucem nam dedit ille suam.

Luna est Virgo parens, Sol Filius: iste decorem

Contulit, & varium, quod tenet illa, bonum.

Ergo iungantur cælo: sic Cynthia Solem,

Et Virgo natum sic feret alma suum.

IN FESTIVITATEM

Virginæ Assumptionis.

Terrarū dum sæua lues, truculentaque lethi

Progenies sacri vultus, altæque minatur

Discessum dominae, claro simul aere longæ

Aligerum stant circum acies, simul undique tellus

Ridentes spargit flores, & lilia perflat.

Ille

Ille subit gratos Solis vestita decores,
Luna pedes pulchram sex ornant sidera frontem,
Sex retro miram componunt astra coronam.
At mesti gemitant socij: duo lumina fontes
Siue duo, ingentes lacrimarum effundere riuos
Incipiunt, & tandem altum super aera diuam
Suspiciunt, tenduntque suprema ad sidera palmas.
Ille volat, sequiturq; agmen venerabile, & omnis
Aeternae populus patriae: ante omnia magnus
Signifer aurata in chlamide, & lucentibus armis
Paulatim graditur Michael, ducitque cohortes
Aligerum: accingunt agiles simul undique plantas,
Et latos vultus gratos mirantur honores
Virtutum, queruntque alta primordia gentis:
Non hanc ut terris ortam, non stirpe maligna,
Non homines inter genitam, sed numine credunt
Immenso, & sola diui omnipotentis in umbra
Seruatâ: sic in dubijs concursibus errant
Sublimi in spatio, atque Deam sectantur euntem.
Ecce unus caligine procerum qui cognitus inter
Virgineos Gabriel tractus habitauerat olim,
Vltterius leniter graditur, versusque per omnes
Extollit vocem, & placido sic incipit ore.
O generosa cohors, si veri tanta cupido,

Si vos

Dulcis Miscellanea.

Si vos tantus amor mirandos cernere casus
 Cogit, & excelsum præclara Virginis ortum,
 Este animis, gressumque modò paulisper & alas
 Tardanti frenate gradu, atque intendite vultus.
 Nasaridum de gente fuit diua unica mater
 Anna Ioachini coniux clarissima Regis.
 Hi Mariam genuere Deam, qua pulchrior ulla
 Non fuit, aut toto species pretiosior orbe.
 Hanc Deus aspexit supra, captusque nitore
 Virtutum exoptat visam, matremque requirit.
 Me me igitur certam ad sedem Galilæaque misit
 Littora, ut excelsum concordi fadere calum
 Cum terris, hominemque Deo coniungere solus
 Possem ego: supremas dedit alta ad munera vires.
 Dixi mater eris summi, tibi filius ingens
 Emanuel, qui toto aderit dominator in orbe,
 Christiadasque suo faciet de nomine gentes.
 Virgo timet Matris nomen: verum ipse recuso
 Extollens animos: virtus altissima totam
 Proteget intactam, dico, te spiritus ingens
 Seruabit genitrix: tunc misso vertice magni
 Illa patris iussu recipit, genus unde beatum,
 Calicoleque patres, atque alti munera cali.
 Hinc & Virgineæ dotes, hinc crevit & ingens
 Nobi-

Nobilitas, hinc maternus sine crimine Venter,
Virtutum decor, & superi dona aurea diui.
Omnia maternum concessit munera nomen.
Florenti velut in regno cum pulchrior vnus
Stat princeps: hūc omnis amat, tantū omnis adorat
Certatim populus, sed postquam regia sumpsit
Scepera manu, rengiūq; altis moderatur habenas:
Omnis honos crescit regali munere, crescent
Innumera dotes animis, & corpore vires:
Plus optat, plus omnis eum veneratur, & altas
Exultans magno clamat cum nomine laudes.
Sic Virgo illustris diuino a Principe Mater.
Hæc est conclusus formosis floribus Hortus,
Dulcis aque Potens, David clarissima Regis
Mille ferens Turris clipeos, mille Arma nocentis,
Porta est clausa auro, vellus Gedeonis, & alti
Stella maris, Templumque Dei, signataque puri
Fontis aqua: excelsi Porta est adamantina cali,
Schalaq; facta prius: pulchra hæc ut Luna, & ut
Sol electa, Dei polis hæc imitata venustos (alt'
Camporum flores, & grata Lilia vallis.
Hæc Speculum sine labe micās, speiūq; inclita mater,
Portus refugij, & radiantis Gloria cali.
Vna tabernaculum peccati federis, ista

Dulcis Miscellanea.

Destillans fauus, hæc sophia domus, arca tonantis
Supremi, & nullo rubus ardens cæsta per ignes.
Hæc summi solium, thronus hæc Salamonis, amata
Viuorum mater, iucundi altare vaporis,
Lætitia paradisus amans, pulcherrima nauis
De longe portans panem, vel mane sereno
Stella micans, surgensque novos aurora per ortus;
In castris acies Barathro metuenda profundo,
Duro in Marte quies, fortis pax aurea belli:
Est veluti planta vna rosea, velut alta cupressus,
Vt cedrus, ceu palma virens, vt pacis oliua
Calicula: simul omne bonum, decus omne suprema
Virgo gerit superi vincens spatia omnia catus.
Omnia maternus concessit munera Venter.
Hæc ait, atque iterum medium se se inserit agmen
Eaolians, reliqui miram discernere diuam
Incipiunt, grandes animos, lætumque decorem
Corporis egregij, volitat simul omnis imago
Aligerum, & pulchros gressus meditantur honores.
At supero iam sub calo, atque in nubibus altis
Ordine quisque suo choreas agit, & sua profert
Carmina, nunc suauis cythara, nunc organa cantu;
Nunc dulces resonant moduli, repetitq; vicissim,
Omnia maternus concessit munera Venter.

Sic longo graditar spatio totum agmen, & inter
Bina elementa choros ducit: calum omne coruscans
Assiduo resonat cantu, nemora omnia circum
Lata sonant, sistitque canis in nubibus echo
Multiplices flexo conseruans aere Voces.
Iamque alto noua Luna micans, & corpora clari
Incorrupta poli apparent, simul omnis origo
Signorum, & rutili diuerso munere vultus.
Panditur interea grandis domus aurea cali,
Conueniuntque alij supera de sede volantes
Calicola, simul aligeri, simul agmine facto
Iunguntur, longèque deam comitantur euntem:
Cum Michael (nā regis honos datus) ante coruscat
Virgineæ vestis plantas volat, atque supremo
Depositis humero signis, & poplite flexo
Sic fatur diuam: o decus alti, & gloria catus
Virgo parens, hac tota domus tibi seruiet, iste
Spirituum celebri populus: tibi pulchrior ades
Seruatur, tibi multus honos, gradiensq; per omnes
Circuitus cali rector, sua sidera monstrat,
Et motus, lumenque suum: dehinc alta subire
Incipit, empyrei quò iam via lucida portus,
Pulchra beatorum sedes, ubi gaudia semper,
Sæper amor, mors nulla: animas docet ille beantes,

Dulcis Miscellaneā.

Quæ loca Virginibus, quæ confessoribus aula,
Quæ sedes alijs: ut amico pectore lati
Libant æternas divini fluminis undas.
Hæc loquitur divus, recipitq; ad sidera gressum
Corpus ubi existit Christi venerabile, surgit
Hic velox solito matrem de more salutans;
Surgit in amplexus varios, varia oscula matris.
At pater omnipotens solto sedet inclitus alto,
Bella manu, pacemq; gerens, pietatis, & ira
Effigies: hinc omne genus. spatium omne gubernas
Terraque, undosique maris, superumque potentis
Imperij: semper lucens, atque omnibus unus
Stas præsens, ullo nunquam mutabilis ævo.
Illa autem dilectum supra enixa supremi
Lucentem attingit cathedram, cû vertice promo
Inflexoque genu benedictæ munera sumit,
Atque inter patrisque manus, & vulnera gnati
Accipit insignem palmam dextra, atque decorum
Fronte aurum: sedet inde hilaris, vultuq; sereno
Impletur cali donis, & munere divum,
Æternosque bibit divino in pectore somnos.

IN FESTVM CELEBRE

Ioannis Euangelistæ diuersa
enarratio.

Qui & recubuit, &c.

Gaudet amans placido Christi sub corde Ioannes:
Dilectum Christus gaudet habere suum:
Cor cordi adiunctum est, amor est cōiunctos amoris
Vnde vnum surgit corpus, & vnus amor.
Ergo cessat amor: læto sunt gaudia corde;
Præsens lætitia est, atq; futurus amor.
Ergo gaudet amor gestans hanc pectore gēmam,
Et gaudet centro condita gēma suo.

IN EVNDEM DE EODEM.

Diuinum mortis rodebat agonia pectus:
Oppressum varijs hoc erat ante modis:
A pplicat antidotum: levis est medicina Ioannes,
Auxilium tanto quæ fuit vna malo:
Hæc tristes arcet mæsto de pectore curas,
Et leuat a forti flāmea corda rogo.

ET TERTIO.

Ritus erat: summus festo veniente Sacerdos
Egregium summo pectore gestat opus:

Hoc

Dulcis Miscellanea.

Hoc rationale est, festum venerabile Pascha;
Prima Sacerdotis munera Christus habet:
Ceu rationale hoc, ingens ad Pascha, Ioannem
Pectore de summo dulcis IESVS habet.
Sic reges aurum, sic festa ad grandia gemmas
Suspendunt, reliquis pulchrior ista dies,

V E L Q V A R T O.

Non audet Baptista Dei contingere plantas,
Non audet propria Petrus adesse rati.
Hic tamen ad placidum diuini pectoris antrum
Accubat, & placido membra sopore rigat.
Accumbuntque genæ, nec mirum, spiritus idem,
Pectus idem, eiusdem pectoris vnus amor.

TANDEM IN EVNDEM SENSVM!

Postquam prima altum leserunt crimina diuum;
Et Paradisca est pulsus Adamus humo.
Stabat præ foribus Cherubin, igoisque tremendus;
Vt nullum intraret per loca sancta malum.
Cor Christi Paradisus erat, niter ante Ioannes
Ne Iudas viuo possit obesse Deo.

Vidit Discipulum quem diligebat.

Magna quidem virtus, sunt magna encomia diui,
Ingens laus, ingens gloria, magnus honor.

Sed

Sed de dilecto nunquam satis accipe metam;

Dilectum viui sit satis esse Dei.

Domine hic autem quid.

Ibat ad inferas Christus fera vulnera mortis;

Ibant tres, ibant, cætera turba, nouem.

Discipuli sunt qui Dominum comitantur euntem;

Seu Dominus viuat, seu moriatur, eunt;

Est tamen in dubijs Petri mens inclita curis;

Hoc dubium Ioannes qui mouet, vnus adest;

Mens ait vna, perit nullum de Virgine corpus;

Mortuus est Moyses, Elia non moritur;

Sed nec credibile est Christi flagrantis amorem

Mittere dilectum mortis in arma suum.

Alter ait sensus, nullus de lege superites;

A mortis nullus conditione vacat.

Vltra: Christus adit mortem, hic sectatur euntem;

Vt sequitur solem mobilis vmbra suum.

Ergo si moritur Christus, morietur & iste,

Vt moritur profugo sole, vel igne calor.

Sic errat ventis discordibus acta phaselus:

Sic Petri dubio mens agitata suo;

Verum (quidquid erit) manet hic, viuuntq; superstes;

Si manet, haud moritur; non ideo moritur.

Dic ut hi duo filij mei.

Ibat ouans Solimæ formosa ad mœnia Christus;

Solueret ut patri debita iura suo,

Suffe-

Dulcis Miscellanea.

Sufferretque Crucem: cum Zebedeia mater
Accedens flexo poplite sic loquitur:
Dic, ait, o celi princeps (tua verba potestas)
Dic ut eant fratres in tua Regna duo,
Et sedeant: tibi sunt Cathedrae binæque, decēque:
Hic læua, a dextris sit meus ille tuus.
Hæc illi: nescitis ait Dominusque, Deusque,
Ambo nescitis, nescit & ipsa parens.
Cruz regnum ventura meum, mea gloria Cruz est:
Excellens post hæc bella triumphus erit,
Stabit & a læua ligno pendente Ioannes:
Cor positum læua est, cor tenet ille meum.
Et feret hic Calicem, tristis suspiria Mater:
Mater erit dextris, ille sinister erit.
Nec satis hæc, veniet tempus cænaque, cibique,
Cum sedeat gremio, ceu puer, ille meo.

Mater ecce filius tuus.

Diuina emoriens diuinus in arbore Christus,
Ultima de summo pectore verba dedit.
Commisitque animam patri, corpusque sepulchro:
Latronique illo Regna beata die.
Concessit Matrem gnato, Matrique Ioannem:
Ecce tuus dixit filius, ecce tuam:
Ergo Deus pariter summo cum fratre Ioannes:
Aequale imperium frater uterque feret.

*Adoptiuo scilicet
privilegio.*

Et scimus

Et scimus quia verum est testimonium eius.

Vera canit magnus sublimi voce Ioannes:

Sunt vera illa quidem, sed tamen vnus ait.

Cur igitur scimus? si verbum pluribus istud

Conuenit, & diui vox sonat vna mei?

Sic loquitur princeps: vero de principe regnat,

Et de formoso lumine lumen habet.

Mensa ideo sedit magno cum principe, & ipso

luit eques superi sidera clara poli.

*Scilicet eques si
anima corpus qua
si equum, super sedēs
superos ascēderit.*

IN LAVDES TANTI DIVI.

Quis magni poterit numerare encomia diui?

Hæc nullus, nulla hoc dicere lingua potest:

Euangelista est, insignis Apostolus, ingens

Propheta: hic natus virginis, & socius:

Hic virgo sine labe nitens, sine crimine iustus,

Hic aquila ad superos quæ valet ire polos.

Sit satis hoc, vltra non est præstantius vllum:

Dilectum viui sit satis esse Dei,

CONTENDIT DE PRINCIPATV cum Baptista.

Est natos inter maior Baptista, sed alter

Euangelista est maximus, & melior:

.G.

Ille

Dulcis Miscellanea.

Ille ortu grandi fuit admirabilis, iste
Morte fuit mirus, si valet vsque mori.
Exitus acta probat, maior stat gloria finis:
Dimidium facti, qui bene cepit, habet.

S E C V N D O.

Dum canit ingentis Christus miracula diui,
Magnaue Baptista gesta Ioannis, ait,
Non maior natos inter surrexit, at ipse
Venturum maiorem haud negat esse virum.
Surget avis (veniet tempus) quæ sidera rumpat,
Quæ possit cunctis altior ire deis.
Maior erit, veniet tempus regeique, crucisque:
Tunc dea mater erit, tunc erit ille Deus.

VEL TERTIO SIMILITER.

Magna quidem fuerant Baptista encomia magni;
Magna quidem, at similis maxima diuus habet.
Euangelista est, quo non præstantior vllus,
Sive solo, aut vita, seu necesse, sive polo.

Dicimus Deum Gratia Baptiste magna est: huic gratia mater,
Euangelistam qua Et gratus viuo sic fuit iste Deo.
si diuinū, vel Dea Ille ingens magno natali, hic nomine raptus:
Virginis adoptiuū Ille habitus multis est Deus, iste Deus.
filium, ut constat Angelus imposuit Baptista nomen, IESVS
ex supradictis. Huic, quoniam Maria filius iste deæ.

Ille undas, magnumque super caput asstitit, iste
 Summa diuini pectoris arce sedet.
 Collo ille est martyr, corde hic, animoque dolenti;
 Maximus ille Dei est Angelus, iste Deus.
 Propheta ille ingens, hic est ingentior, ille
 Præcursor Christi est, ast amor ille suus.
 Virgo Baptista est, virgo hic, tamen amplius vnum
 Hic habet, excelsæ virginis est socius.
 Ille inter natos maior, sed maximus iste:
 Non etenim huic mulier, sed dea mater adest:
 Ergo fuit Baptista ingens, ingentior iste:
 Ille quidem maior, maximus ille fuit.

TANDEM MODERATIVS æqualis statuitur.

Non inter natos maior surrexit, IESVS
 Inquit, Baptistæ dum canit acta sui.
 Sed non æqualem diuum, floremque negauit;
 Sunt æquæ vires, præmia, nomen, honos.
 Euangelista est, quo non præstantior vilus:
 Nam satis, huic æquus si fuit alter, habet,
 Ergo pares animis, fide, nomine, Marte, triumpho:
 Maior & ille quidem, maior & ille fuit.

Dulcis Miscellanea.

I N F E S T V M

Diui Antonij.

H V I C P R A E D I C A N T I

cuius lingua fertur incorrupta.

Dum resonat malis ad liquidas Antonius vndas,
Gaudent melistuo piscis, & vnda sono.
Dum resonat cathedris (habuit quoq; pulpita diu⁹)
Humanum grato conuocat ore genus.
Semper iucundus, semper laudabilis, omni
Conueniens generi est, seu fera sit, vel homo.
Ergo per æternum viuat lingua aurea tempus,
Prosit in æternos vt noua lingua dies.
Sic decuit, prauas dederat sua lyfia voces:
Hæc decus, in tantis hæc bona lingua malis:

*Scilicet Lusitani
linguæ morfu de-
prehenſi.*

S I C E T P R A E D I C A N T I.

Melleus Ambrosio diui liquor effluit ore,
Quo muliere animos, duraque corda potest:
Nec tantum humanos lenit vox aurea sensus:
Gaudet iucundo piscea turba sono.
Ergo præcellens inter delphinas Arion,
Antoni, in filuis Orpheus alter eris.

EIDEM

EIDEM DOCTORI ANGELICO.

Cedite Doctores: humana scientia cedat:
 Diuinus supero munere doctor adest:
 Lusus adest doctor celesti Antonius arte,
 Qui sine patre regit, qui sine rege docet:
 Nec mirum, sedet ipsa suo sapientia libro,
 Filius, & verbum; seu Deus, & sapiens.

EIDEM IESVM SVSTINENTI.

Christophorus grādem ex humeris portauit Iesum:
 Hunc tenere altæ brachia terna crucis,
 Hunc & Virginei puerum tenere lacerti,
 Hunc Antoninæ sustinere manus.
 Vis magna in cunctis, maiorem Antonius addit,
 Si facile, atque humeri plus valet vna manus:

EIDEM PERDITARVM
 rerum inuentori.

Inuenit excellens amissum Antonius aurum,
 Auertitque malum, sollicitatque bonum.
 Sic bonus, & felix, sic est præstantior vnus:
 Sunt quoque felices, qui sua vota ferunt.
 Nil mirum in factis infantem inuenit IESVM
 Omne ideo felix inuenit ipse bonum.

TANDEM

TANDEM VLYSIPOMENSI.

Gaudet Vlyssippo, nomen concessit Vlysses:

Non tamen inde suum pars habet ista decus:

Diuus sublimis Antonius addit honores,

Fælicesque annos, & genus omne boni:

Ergo non sit Vlyssippo, Alit Antonia fælix:

Det nomen, totum qui dedit ille decus.

AD VVLNERA CHRISTI.

Spina caput cingit, prædurus tempora vepres;

Bina pedes binos spicula, bina manus.

Gignit spina rosas, faciunt quæ fronte coronam:

Vepres quinque nouo sanguine quinque rosæ.

Sic rubus antiquis Moyse qui floruit annis,

Quam fouet ignis agens, & iuuat altus amor.

**AD RESVRRECTIONEM
Christi Domini.**

In placido phœnix generosa absumitur igne:

Flamma est grandis amor, Christus amore perit.

Ergo noua hic phœnix, iterumque a morte resurget,

Et nouus in calido pectore surget amor.

A D I D E M.

Fugerunt cæcæ tenebroſi carceris vmbra;
 Crux, vulnus, ſortes, verbera, ſpina, dolor?
 Clarum mane iubar redijt, ſplendorque ſerenus:
 Deuiſta Chriſtus morte reſurgit ouans.
 Facta ergo eclypſis, ſeu bellum eſt, inde triumphus.
 Hinc pax læta, dies aurea, grandis amor.

E T R V R S V S.

In triduo Chriſtus poſtrata morte reſurgit:
 Nam forma, & corpus, ſuppoſitumque tria:
 Vita eſt Chriſt⁹, amor vitam abſtulit, ergo reſurgat:
 Non poterit Chriſtus, vita nec ipſa mori.
 Sit ſatis in triduo ſeiunctam a corpore formam,
 Suppoſitumque ſuos non habuiſſe locos.

IN NATALITIVM DOMINI.

Marmoreo quid adhuc infans lachrimaris in antro:
 Cur nocte in media, cur ſine luce venis?
 Quid iuvat hibernum denſo cum frigore tempus,
 Cur ſolus? medijs cur peregrinus aquis?
 Hibernum non ſentit amans, non frigora cæli,
 Marmorei lapidis non loca dura dolet:
 Imò amat obſcuræ tenebroſa ſilentia noctis,
 Et querit ſolos ſolus in vbe locos.

Noſter

Dulcis Miscellanea.

Noster Iesus amans medio nos frigore quærit:
Nos nocte in media, marmoreoque sinu.
Maius habet, festa adiungit, sonitusque canoros:
Ut solet obscuro tempore solus amans.

AD CIRCUNCISIONEM
Christi Domini.

Non amor oppositam sedem, tempusue requirit:
Dilectum velox semper anhelat amans.
CruX satis est, veniet tēpus, quo sanguinis vndæ:
Nunc tener est infans, & levis ille cruor.

AD IDEM SVB ANNI
exordio.

Quæ quondam duplici fuerant duo tempora Iano:
Hæc eadem Christi fertilis annus habet.
Sed dispar ratio: natura est vnica Iani:
Verus homo Christus, verus & ipse Deus.
Ergo annus melior Christo sub principe surget:
Est homo, qui faucat; qui regat omne, Deus.

VEL SIC.

Pinguescit sterilis profuso sanguine tellus,
Et cruor in varijs est medicina malis.

Ergo

Ergo infans funde hoc tenero de corpore nectar:
Robustum corpus, fertilis annus erit.
Nec solum hæc, animis veniet noua gratia nostris:
Antidotum hoc animæ, corporibusque satis,

IN A D V E N T V M

Regum.

Qua Sol parte oritur clarum nitet æthere sidus,
Tresque vocat Reges in loca sancta Magos.
Tres veniunt, pueroque ferunt tria munera Regi:
Aurum, thus, mirram, ceu tria dona, ferunt.
Sic decet, vau enim tria munera continet infans:
Est Deus omnipotens, Rex nouus, altus homo.
Ergo tres Reges, tria munera, triannus & infans,
Quid restat? noster sit quoque triannus amor.

A D C H R I S T V M

crucifixum.

Eminet excelsa crucifixus in arbore Christus,
Arbore, quæ nostri est, spesque, genusque boni.
Sic decuit, nanque vna orbem quæ perdidit arbor
Ipsa salutiferam iam bona præbet opem.
Sic vt Achileo quod quondam fecerat hosti,
Vulneris auxilium Pelias hasta tulit.

AD DIVVM PETRVM

primum Ecclesie Gubernatorem.

Prima tulit summi Petrus moderamina regni

Cæsarea primum qua fuit urbe decus.

Sic ratio iuvat, huic totus nam subiacet orbis;

Sub Petro imperium, Cæsar vterque, iacet,

Et super hanc petram.

Vnius forti Goliath vulnere saxi

Ocubuit, David prælia victor habet.

At fortis vicit maiorem Roma gigantem;

Nempe idolâtras, barbaricæque feram,

Fortior & Petrus petra est, qui vincere gentes;

Imperioque potest bella mouere nouo.

V E L S I C.

Non potuit sufferre alti moderamina regni

Moyles, huic socius sit nisi frater Aton:

Nec David sufferre sui grævida arma Saulis:

Sunt maiora humeris pondera tanta suis.

Solus adest Petrus forti de Principe fortis

Qui regere & populos, & gerere arma potest.

Maius habet, cunctos humeris hic sustinet orbis:

Scilicet hic terris præsidet, atque polo.

Ergo

Ergo Athlas diuinus erit, sed fortior illo:
Nam cæli, & terre pondus vtrumque gerit,

Et dabo tibi clauēs.

Christus ad empyrei tendens spatia ardua cæli
Cælicolum passus, auxiliumque vocat.
Bis tangit portas, hi bis tacuere, sed vna
Tandem pro terno vulnere porta patet.
Maior in hoc Petrus verbi qui simplicis icu
Deducit cunctos in sua iura polos,
Et valet obstantes aperire, & claudere portas,
Nec mirum, clauēs hic habet, ille acquir.

AD ANNUNTIATIONEM

Beatæ Virginis.

Prælia erant, terris cælum pugnabat, & unus
Magna Deo grandi bella gerebat homo.
In medio mulier posita est, medio Angelus, inter
Hic cælum, & terras, illa hominem, atque Deum,
Sic quies, & profugo cõstat pax antea bello:
Sic medium Maria est, sic medium Gabriel.

Dulcis Miscellanea.

HIEROGLIFICVM

hoc satis declarans.

*Vna manus terras, manus altera contigit astrum:
Sic terris cælum miscet, & astra solo.*

S I M I -

SIMILITER MULIER
inter cælum & terras, quæ illius eiectum
fulmen sustineat.

Sustinet hæc duri lethalem fulminis ictum,
Ni feriat miserum fulminis ira solum.

FESTA CELEBRATA
anno Domini 1620. in laudem Vir-
ginis Remediorum.

ARGUMENTVM.

Abrahamus posteros ex stirpe sua ad
choros allicit, ad laudum cantus pro
mouet. Accedunt celebres bini Pa-
tres, Reges duo, Duces totidem: scilicet Isaac
& Iacob, Iosue & Iudas, David & Salamon.
Tunc sic.

PATER ABRAHAMVS
ad Virginem.

Salve magna parens: totus tibi seruiat orbis:
En populi flores, deliciae que mei.

Sunt

Dulcis Miscellanea.

Sunt patres, sunt arma ducum, regumque coronæ;
Gnati progenies, indigetisque tui.
En meus est Isaac, quo non præstantior ullus:
Ecce nepos magni victor amore Dei:
Ecce David pietate simul, qui clarus, & armis;
En Salamon opibus, consilioque potens.
Sunt duo terrores gentis, duo fulmina belli
Cum Iuda veniens alter Iesus auo.
Ille feras rigido percussit verbere gentes:
Hic potuit rapidos sistere solis equos.
Nil meus hic populus, nil ultra habet hic me⁹ orbis;
Rex, Dux, atque Pater; cæu decus, arma, sophos.
Ergo agite, & cuncti reginæ encomia vestræ
Dicite: multa ingens carmina poscit honos.

DICUNT, ET PRIMVS.

I S A C:

O Virgo proavis edita Regibus,
Grande & præsidium, & dulce decus meū:
Tu bellis acies horrida militum,
Princeps spirituum, Principis arcula,
Forma bellipotens turris eburnæ.
Tu porta, & superum ianna cælitum,
Mater pura nimis, Mater amabilis,
Mater remedijs dedita pauperum.

JACOB

I A C O B.

Tu Domus alta nobilis arte,
 Palmula florens, altaque cedrus,
 Fæderis alius, gloria mundi;
 Tu pia Virgo, puraque Mater.
 Vna salutis inclita Mater:
 Tu rutilanti pulchrior astro,
 Ianna cæli, cellula diui,
 Fonte recluso limpidus humor.

D A V I D.

Tu clausus altis floribus hortulus,
 Et flos relucens mille coloribus,
 Tu vallis imæ rubra lilia,
 Et roseos imitaris arcus:
 Tu busta nullis arbor ab ignibus:
 Et mella cæli qui fauus attulit:
 Tu speculum omni labe mundum;
 Lætitiæ paradisus ardens.

S A L A M O N.

Tu decus cæli, superique patris,

Et spei

Dulcis Miscellanæ.

Et spei dulcis generosa Mater
Stella per cæcum mare, stella surgens
Mane sereno:

Gratiæ cæli pretiosa Mater,
Ciuitas summi, soliumque diui,
Ortus auroræ venientis alto
Sidere fulgens.

I E S V E.

Terrarum tu diua parens, tu gloria cæli,
Spirituum sublime decus: tibi Cynthia lucens
Subiacet, aurato Phæbus te vellere cingit,
Et formosa altam componunt sidera frontem,
Omne tibi paret regnum, tibi subdita seruit
Tellus, & mare velliolum, ventique sonantes,
Et metuunt Barathri facies, Acherontiaque arua
Te propter clausus nigris in montibus orci
Fata gemit serpens, & centum vinctus abenis
Post tergum nodis fremit horridus: hoc caput ingēs:
Frangere tu Virgo potuisti, & perdere nomen
Tartareum, tu prima vias, & olympica regna
Direxisti animis, tu martem, iramque tonantis
Placasti, & clauso reserasti limina cælo.

IVDAS MACHABEVS.

Tu decus, & nostræ præcellens gloria gentis
 Latitia Israelis, & decus ipsa mei:
 Tu clari vellus Gedeonis, tu Salamonis
 Es thronus, & superi schalla benigna poli:
 Tu turris mille arma gerens, clypeosque micantes;
 Plenaque sublimem, quæ tulit arca, cibum.
 Sit satis hoc (vltro nil est præstantius) vna
 Es simul & Mater, filia & vna Dei.

ITERVM AD CHOROS ALLICIT

Dauidem, cythara scilicet, saltuque
 præcellentem.

Tu modò qui saltu superas, fidibusque canoris,
 Duce tuos Dauid, en grauis arca, choros

AGIT CHOREAS DAVID ANTE

dominā, quasi Arcam, & tandem ceteros ad
 similes choros ita vocat.

Vos quoq; (sunt hilares Patrum, Regumq; choreæ)
 Ducite iucundos in mea plectra choros.

Pulsat Dauid harpam, lyram Salamon: bini duces
 cum totidem patribus agunt choreas, semper præ
 sident pater Abrahamus.

F E S T A C E L E B R A T A
in laudem Virginis Lætitia, anno
Domini 1624.

A R G V M E N T V M.

Nlli haud notum partum edidisse
Terram, tres Nymphas, Palladem,
Iunonem, Venerem, ceu Sapien-
tiam, Pulchritudinem, & Fortitudinem: si-
militer alium protulisse Faunorum, quos
antiqui semideos appellabant. Accedit er-
go Terra, offertque Virgini tres quas habet
filias, tres quoque Satyros, ut hi saltu insig-
nes choros ducant, illæ Virgineas laudes
modulentur. Parydem quoque Nympharū
Pastorem ad pulsandam lyram prolestat,
in hunc modum.

T E R R A.

Salve magna parens: totus tibi seruiat orbis:
Tres adfunt Nymphæ, tres etiam Satyri.
Est Pallas, florensque omni sapientia mundo;
Est diues Iuno, Bellipotensque genus,

En for

En formosa Venus, dubij quæ Martis honores
 Extulit, & pulchris aurea poma notis.
 Nil terra vltcrius, nil vltra habet hic meus orbis,
 Pallas, Iuno, Venus, ceu decus, arma, sophos.
 Ergo Virgineos Nymphæ memorate decores,
 Vosque leues Fauni, vos celebres Satyri,

TVNC SIC PALLAS.

Pallas eram, sapiens quondam, sed postea Virgo
 Ante tuos mansi pallida forma pedes.
 Tu vera es Pallas, vera es Sapientia, veri
 Tu sapientis amor, veraque Mater ades.
 Tu vera es domina, & dominantis filia Regis,
 Vna simul Mater, filia & vna Dea.

I V N O.

E eu a quem a vã Gentilidade
 Chamou a rica Iuno, e a guerreira;
 Em ieiunio me fiquei sem liberdade
 Diante de vos Deosa verdadeira:
 Em vos se acha toda Magestade,
 Em riquezas do ceo sois primeira;
 Vos sois a que com graça e fortaleza,
 Do inferno pisastes a braneza.

Dulcis Miscellanea.

Vos sois horta fechada, e recolhida,
Onde nunca ja mais entrou peccado,
Palma constante, rosa parecida,
Ou dos vales hum lyrio pintado.
Torre sois de Dauid esclarecida,
Da qual hũ almacen està pendurado
De mil ricos escudos, de tal sorte,
Que rebatê o mundo, inferno, e morte.

V E N U S.

A mi la hermosa Venus me llamaron
Madre de vn ciego niño, que es Cupido,
Pero tanto que a vos os engendraron
Vana quedè sin habla, sin sentido.
En vos todas las dotes se juntaron,
Quales otra ninguna ha concebido,
De la Luna teneis la hermosura,
Y como el claro Sol teneis la altura.
Vos soys fuente signada y cristalina,
Vos espejo sin mancha del pecado,
Templo de Dios, estrella matutina
Escalera del Orbe levantado.

Puerta

Puerta tambien del cielo adamantina,
Bella Estrella del mar mas airado,
Eres velo del claro Gedeon,
Mas docta que el famoso Salamon:

TVNC SATYRI SIC.

παῖδες σάτυροι σατυρῶν καλῶς κρος

τῶν μαῶς παῖδες θῶν μαῶς κίριος

ET RVRSVS.

Nos satiros, falsosque deos gens prisca vocauit:
Tu Domina es Virgo, tu dea sola manes.

RVRSVS TERRA AD PARIDEM.

Tu Paris adde lyrā; tibi nympha obtéperat omnis:
Te nemus omne simul, te colit omnis ager.

PARIS LYRAM PVLSAT, AC CON-
cinit, tres autem nymphae chorum efficiunt, quò tan-
dem satyros ad saltus vocant. Sic.

Vos quoq; Faunorum species, venerabile monstrū;
Addite iucundos in mea plectra choros.

CHOREAS

CHOREAS DVCUNT AD
sonum Paridis pellibus, & hederæ
folijs accinti.

Hic finis, non vterius componere carmen
Sors dedit, aut dominæ pingere festa mex?
Cor superest, & amicus amor, satis vna voluntas;
Qui dare vult, munus iam dedit ille, suum
Virgo dabit vires, læta mque ad munera sortem,
Seruire vt dominæ sit potis iste suæ.

AD VISITATIONEM
Beatæ Virginis Mariæ Diuę Ilisabetæ
domum quærentis.

Abijt in Montana cum festinatione.

Quid tentas Virgo generosa? quid aspera tentas
Montana, & duras mollis adire vias?
Longū iter est, magnusque labor, tu Virgo tenella,
Plenaque diuino pondere Mater ades.
Nil nocet, omne facit pietas tolerabile damnum:
Nullum inconueniens quidquid amatur, habet;
Ergo abiit, pedibus celes amor addidit alas:
Festinat, velox est auis illa poli.

DIVO STEPHANO

Protomartyri.

Saxa pluuunt, pater alta domus radiantis olympi:
 Saxa rosæ (tingit sanguinis vnda) manent:
 Non cælo mæris cedant miracula, nubis
 Vna pluit iustum, seu pluit vna bonum.
 Hic Stephanus prius scelerata ad vulnera ductor:
 Martyrio primus qui dedit arma ferro.
 Ergo prior feret hic palmam, prior iste coronam:
 Mos est, victori munus vtrumque datur.
 Sic dabitur, rubeosque feret palma aurea flores,
 Textaque erit laxis pulchra corona suis.

DIVO IOSEPH.

Præsidet in terris Ioseph, cælo Deus, alter
 Si Deus esse potest, hic Deus alter erit:
 Huic coniux regina, Deus quoque Filius, ergo
 Si Deus esse potest alter, & ille Deus.
 Saltem habet imperij solus partemque, vicemque:
 Est Deus, officium qui tenet ille Dei.

*Potest, hoc est, si
 per impossibile
 posset.*

OPVS DICATVM
Virgini Gratix, in certami-
ne Granatino.

ERATO.

CERTAMEN NONVM.

LA Nona Musa es Erato, llamada así; o porque su canto es deseado de todos, o por el estilo florido en que dicta los versos: y así, viendo que los ingenios versados en la lengua Latina, han de estar deseando argumento para escribir, acordándose que vio jardines amenos, floridos huertos, y arboles opimos, verde pompa y honor de la celebrada Vega de Granada, donde agora ve suntuoso Templo y Religioso Conuento; propone esta conuersión de vn jardin en otto, para que en cinco Disticos se digan floridos y agudos concetos: dando por singular y vnico premio al Epigramma

gramma mas agudo, y que oliere mas a la antiguedad, vn Breuiario dorado. Al segundo vn Ceñidor de seda, de valor de quarenta reales. Al tercero vn Crucifixo pequeño de marfil, con clauos de oro.

HVIC NOS SEQVENTIA.

*Quantum situs hic se ipso antiquiore
sit præstantior.*

Florebat celebris Lucenti in vallibus olim
Hortulus irriguis semper amænus aquis:
Nunc floret pariter, sed vincunt manera, vincunt
Flos, radix, folium, semina, fructus, ager:
Vincit & excellens claris de fontibus vnda,
Et superat pingui fertilis hortus humo.
Nec mirum, Paradisus adest, vel nobile cælum:
Et Virgo, & templum munus vtrumque ferunt.
Quantū ergo tellus cælo, & nemora omnia cedant,
Huic tantū cedit qui prior hortus agro.

*Quantum hoc nemus celebrata antiquorum
superet.*

Cedant Castalij fontis nemora omnia, cedant
Parnasus florens, Albuncumque virens,

Dulcis Miscellanæa.

Quæque Caballini fuit ingens gloria luci,
Famaque quam longè Cynthius addit ager:
Cedant, Granati surgit clara undula turis:
Gratior ista seges, fertiliusque solum.
Maius habet, cæli donis, & munere diuûm
Empyreï tangit lumina summa poli.
Ergo iunguntur pariter cælumque, nemusque:
Hoc facit excellens gratia bina solum.

Quantum & nota modernorum superet.

Sint tibi quas Tybris platani, quas Africa palmas;
Cedri quas Latium, quam tulit Ida rubum,
At mihi contingant celebris nemora aurea campi,
Quæ Granatini perfluit vnda iugi.
Hic cedrus, platani, cyperisus, palma, hyacinthus;
Hic rubus, & rubeis lilia mixta rosis.
Munera planities quæ sunt diuisa per omnes,
Non habuit quamuis, iam nemus illud habet:
Hortus conclusus Virgo est, & gratia triplex:
Quod gratum, ista tulit, quod tulit, hortus habet.

*Confertur hoc nemus alijs in Euangelio
celebratissimis.*

Villia Betlemico fuerant præsepia rure,
Villia, cælestis sed modò facta domus.
Taboreo quod monte solum rude vidimus olim;
Hoc facit empyreum gloria magna decus.

Getse:

Getsemani siluestris ager nunc sanguine claro
 Nobilis, & rubea fertilis extat aqua.
 Que tandem sterilis tellus Caluaria, iam nunc
 Terque, quaterque nouo sanguine pinguis adest;
 Sic mea Granatæ Vega est, habet amplius vnum,
 Est bona, sed superis altior illa bonis.

*Quantum & hoc nemus se ipso antiquiore
 sit præstantius.*

Quò Sol ducit iter florent pulchra omnia, quò ve
 Cynthia ducit iter cuncta decora manent.
 Sic matutino quæ surgunt lumina soles:
 Sic vespertinas helperus ad tenebras:
 Omnis ager sole aurato niter aureus, omnis
 Fertilior læto si lere gaudet humus.
 Sic nem⁹ arboreum Granati ad flumina, pulchrum
 At Sole, & Luna pulchrius illud erit.
 Luna est Virgo parens, alti Sol filius æui:
 Formosum hoc reddit sidus vtrumque nemus:

PARADISVS AGER GRANATINVS
 sua fertili, iocunda, & amana planitie, nunc
 Templi decore supereminet.

Lætiæ Paradisus erat gratissima sedes,
 Quo melior, quo non pulchrior orbe locus:

Dulcis Miscellanea.

Huic custos chara insignis cum coniuge Adamus
Prima Dei facies, egregiumque decus,
Non inquam custos melior, non pulchrior ortus:
Non erat in toto gratior aura solo:
Non erat, at nunc similis paradisus, amænum
Granato nemus est, egregiumque iugo.
Maius habet, cæli donis, & munere vincit:
Pulchrior huic custos, pulchrior æua fuit:

*A D GRANATINOS,
& eorum præmia.*

Hæc ego composui, non hæc videre puelli,
Non fatui iuuenes, decrepitique senes.
Sic decet, inculto non sunt hæc commoda ruri
Semina, non sterili lilia pulchra solo.
Non inquam Granatinis hæc rupibus apta:
Conuenit Eboreis musa decora locis.
Non dulce ad crassos plectrum venit vtile sensus:
Non est ad fædos commoda perla suæ:

A D EOS D E M.

Qui malè contempsit grandis noua carmina Musæ,
Accipiet satyræ verbera dura suæ:
Adueniet tempus tua cum tibi dona rependam;
Granatine, malo sint satis illa tuo.

CERTAMEN

MALACETANVM,
habitum in Ecclesia maiori
8. die Dezembris, anno
Domini 1635.

CERTAMEN PRIMVM.

EL Que en seis Disticos celebraré mas
elegante este mysterio Sacratissimo,
dando a entender el afecto de Mala-
ga en la ocasion presente, &c.

PRIMVM EPIGRAMMA
pro prima Certaminis propositione.

*Mysterij excellentia, impiorum confusio & Mala-
ca, sui que Præsulis affectus ex-
ponuntur.*

Barbara totius sileant miracula mundi,
Pingere quæque potest ingeniosa manus.

Maius

Dulcis Miscellanea.

Maius adest, exlo panis descendit ab alto;
Sive agnus Verbum, seu caro facta Deus.
Est agnus, lupus hunc sequitur, seu Olanda rebellis;
Defendit Pastor, Malacæque terra suum.
Est pariter ferus ipse leo, quem perfida proles
Non timet, at tellus quæ timet, illa fouet,
Et pastor fouet ipse timens: ambo autem latis
Dona ferunt animis, fætæque grata parant;
Ergo ferent Olanda ferum, Turcæque leonem;
Pastori, & Malacæ panis, & agnus erit.

EPYGRAMMA PRO QUINTA
Certaminis propositione.

Quæ sic habet.

Los premios desta competencia se adaptan a varios ingenios. Y así el que le tuviere en pintar hieroglíficos, o el que compusiere qualquier genero de poesia a su voluntad; confiriendo en la variedad de sugetos lo que agradare mas, &c.

*Diuini amoris excellentiam proponit, & sublimi
Eucharistiæ mysterio confirmat.*

Multa potest amor, hic animos, & corpora mutat,
Nec proprio resident quo prius orta sinu.

Quò

Quò volat ille, simul volitant animusque, vigorque;
 Si nos Christus amat, nos habet ille simul.
 Nos habet, & dominū quoq; nos, nam vivimus illō.
 Hæc amor, excellens hæc cibus ille potest.
 Hæc cælestis habet cibus Eucharistia, terris,
 Et supero ipse simul qui valet esse polo.

R V R S V S P R O
 eadem propositione.

EPIGRAMMA QVOD ELEGANTI
 metaphora explicat mysterij seriem, atque ineffa-
 bile Eucharistiæ numen celebrat, ac
 tandem Malacæ festa super-
 addit.

Olim Virgineo cælestis viscere fruges,
 Nunc aptus panis, nunc cibus aptus adest.
 Lex nova martyrij, terit hoc fera passio granum;
 Et Subigit panem, quem coquit ignis amor.
 Concoctus nostra ora subit, vitamque ministrat;
 Nec, veluti ut reliquæ, daps perit ista, dapes:
 Qui bene sumit, habet lætas per secula sedes,
 Aeternos annos, qui benè sumit, habet.
 Ergo Dei semen diuino in viscere fruges,
 Indeque ad humanas commoda massa dapes;
 Hic cibus, & Malacæ tutor firmissimus vrbis:
 Hæc noua pro tanto munere festa parat.

TANDEM

TANDEM PRO EADEM
propositione heroicum in quo metaphori-
ca descriptione Pastor Episcopus in-
troducitur, & festi series de-
claratur.

*Olim florentes campos, Tormesque superbi
Claram undam circū egregius decor, inclitus heros
Pergratum exercebat opus, fessa v' licet alto
Membra labore leuans, & pascens undique latos
Planities visus nemorosa: Antonius inquam
Enriquez, quo non alius prestantior extat,
Seu queras animos, seu clari sanguinis ortum.
Ingreditur, nemorisque vagi spatia abdita lustrat;
Iam lati floris, iam contemplatur honores
Proficua segetis, longaque ex arbore fructus
Deciduos: haret vario mens fixa decore.
Ecce inter lūci frondes venerabile monstrum
Apparet: prior una hominem referebat imago,
Capreoli postrema greges: erat iste per omne
Præcellens nemus: hunc varia certo ordine nymphæ
Circundant, choreasque mouent, & carmina dicunt.
Huncheros videt, & lento vestigia passu
Insequitur, Faunumque hilaris sic fatatur euntem:*

Siste gradum custos nemorum venerabile monstrū,
 Dic mihi, quæ species animi, quæ comoda vita
 Sit ratio, quo te exortus de stipite gentis
 Hesperidos inter flores, & lilia campi,
 Nympharumque choros habitas: ast ille serenam
 Ostendens frontem, confusaque lumina tergens,
 Faunus ego, satyrasque, inquit, notissima proles:
 Terra parēs, me Nympha omnis, musa omnis ado-
 Certatim: prasū choreis: mihi munera vatis (ras
 Concessa, & posse euentus proferre futuros,
 Et casus memorare tuos: ergo inclite princeps
 Esto attentus: nunc has audi, & suscipe curas.
 O salix: primò egregijs te moribus omnem
 Ornabunt longè superi, seu mentis honores,
 Siue manus, siue oris: erit noua gratia dictis,
 Spiritus in verbis, & miro pulpita plausu.
 Hinc varios tractus cali, & longa atria regum
 Suspiciens: dabit assensum Romana propago,
 Conuentusque patrum, ductor:que aura supremi.
 Tandem pro meritis magno sub præsule crescet
 Mult' honos: iā te Malaea pulchra arua videbūt
 Elatum calo: tunc lata fronte tyara
 Stabit, & auratum referet manus altera pondus.
 Hic etiam, veniet tempus, festa aurea iunges,

Dulcis Miscellanea.

Donaque grata auri, promissaque premia rerum.
Aspice, sacra ingens dabit Eucharistia festum.
Iam nunc Hesperia plausus, coniunctaque cerno
Gaudia: precipuum tellus tibi Lysia reddet,
Batrica precipuum: sed tu superabis in omni
Parte omnes: tua festa patet: tibi maxim' Atlas
Gregorius de Pace iuans, cui pondera rerum
Incumbent, & cuncta supremi altaria festi.
Accedent lati ciues, grandisque Senatus
Nobilitas: tandem Malacorum electa iuuentus
Extollet longè famam, vultusque libentes
Ostendet gaudens populus: vox una sonabit
Vivat per totum Sacrata Charistia mundum:
Et rursus festa adiungēt: en lucidus ather,
En calum flammis crepitans, ecce aurea cerno
munera, barbarico stabunt depicta colore
Stramina: erunt virides per rura, & mania rami,
Et suaves per templa chori: vox una sonabit,
Vivat per totum decor Eucharistius Orbem.
Dum tamen hac Malace, stat forti milite victor
Hispanus Princeps: sentit fera Gallia vulnus,
Olandique scelus: robustis Vngarus armis
Instat, & Imperij dominus: fusa agmina cerno
Profusasque virum strages; Milo inclita vincis:
Aspice

Aspicere rorantes inimico sanguine campos.
 Tanta molis erit sacrum sparsisse cruorem
 Terlimoni, tot Virgines violasse pudoris
 Tegmina, & in sacri numen venerabile panis
 Sacris legas egisse manus, alimenta que brutis
 Fidere equis: ultoris erit manus inclita regni
 Que sumat iustas scelerato a viscere panas,
 Extollatque Deum suprema ad sidera regem.
 Excellens Fernandus erit, qui militis iras
 Frangat, & Olanda totum sibi suggerat Orbem.
 Dixit, & obscuras iterum discessit in umbras
 Confusi nemoris; pariter fugere Sorores,
 Nympharumque chori celebres: simul ille supremo
 Raptus amore Dei, superisque exercitus armis,
 Sacros intendit cultus, festa aurea iungit,
 Aeternumque colit Diui Omnipotentis honorem.

EMBLEMA
proposito satisfaciens.

Summum pluma leuat numen, premit ærea moles:
Quò magis ista premit, tunc magis illa subit.
Hæc volat empyrei suprema ad lumina tractus,
Illa petit nigro condita regna lacu.

EXPLICATIO.

Penna est alta fides, est hæresis ærea moles:
Vt cadit hæc moriens, sic viget illa volans!

Æ N Y G M A.

H V I V S F E S T I A V T O R E M

manifestans scilicet nostrum præsulem illustris-
simum cui explanationem addidimus
ne confusionem legenti
pariat.

En a domin⁹ b monachi medio, qui munere gaudet:
Ad c medium totus ni ferat ille glomus.

En d tibi diuitiæ non has habet: ilicet omnes
Hic vnus miseris, pauperibusque dedit.

Bis e diues, fælixque: o terque, quaterque beatus:
O puluis Lusi, qui solet esse soli.

En f mala progenies felis caput, en mala rursus
Iam caput, atque pedes iam caput illud habet.

Iunge vtrumque genus solemnia festa videbis:
g Pax simul in media turre, pecusque latent.

gato, y està puestopor pies a la postre) queda Malaga:
g Pas y tor, que es lamitad del nombre torre queda pastor,
y pec⁹ las ouejas,

Sequens continet^r
Señor dō Antonio
Enriquez Obispo
de Malaga pastor
con sus ouejas.

a Dominus, don;
b fraies medio de
frayle.

c An, y el ro, q̄ es
el medio de torus,
y ni cō la o, q̄ es vn
globo, Antonio,
d Ariquesas si le
quitas la as q̄ da
riques y añadido
el en, Enriques.

e La, o, i, la, bis, se
le añaden el pō, q̄
assi se dice en Por-
tugues el poluo,
queda Obispo,
f Mala, y la ga (q̄
es la cabeça, y pri-
cipio deste nōbre

Dulcis Miscellanea.

IN IDEM FESTVM OPVS
aliud cuiusdam amici nomine oblatum.

EPYGRAMMA PRO PRIMA
Certaminis propositione contra Hæreticorum sce-
lus, atque perfidiam, in honorem sublimis
Eucharistiæ, ac Christi Domini.

Nil nocet innocuo, viuitque, regitque per æuum;
Nec mala dura vetant, nec manus vlla nocet:
Haud nocet horrendum, non detestabile furtum:
Non agno, ipsa sibi furti, manusque nocent,
Ista ferent pœnas: duro stat Marte Philippus,
Sacrilægæ punit qui fera damna manus.
Nec minor alter honos: salix Hispania viuit,
Et viuit Malaci pulchrior vnda sinus:
Viuit & æternis Præsul dignissimus annis,
Qui tangit festis sidera clara suis,
Sic manet excellens sacrata Charistia, sicque
Vilia Olandini tela, manusque feri.

EPYGRAMMA PRO QVINTA
certaminis propositione.

Præcellens fidei mysterium, & ineffabilem cibandi
rationem exprimit.

Vina patent, panisque, latent mysteria cæli:
Panc latet corpus, sanguinis vnda mero.

Est rude palliolum: viridi latet anguis in herba:

Ni lateat, noster non erit vsque cibus.

Sic epulam libare datum, solemque tueri:

Cæcutit forti visio nostra Deo.

HEROICVM PRO EADEM
propositione.

MALACAE FESTVM CELEBRAT;
& diuinæ Eucharistiæ implorat auxilium.

Salve diuinum sacra Eucharistia numen,

Salve magne pater, celi cui sidera parent,

Et terra, tractusque maris, cui Bæticus Orbis,

Hesperiaque omnis populus seruire libenter

Gaudet, & aduersus turpes defendere Turcas.

Sed Malaca insignis primū tibi reddit honorē,

Præcipuum insignis præsul, templique supremi

Conuentus: video varijs simulacra figuris,

Quæ tēplum, quæ urbs omnis habet præfixa micanti

Pariete: latantes video chorcasque, lyrasque,

Et suavi diuersa tono modulamina; cuncti

Clamant festa: sonat passim vox una salubris

Vinat per totum sacrata Charistia mundum.

Nec minor est generosa animo exultante virerū

Conditio: Primus summo sua munera regi

Concedit

Dulcis Miscellanea:

Concedit præsul: sequitur genus omnè, parèntès,
Et pueri, matresq; vocat labor ultimus omnes,
Omnes exultant læti, passim omnia læta
Succedunt, pariter Monachus, pariterq; Sacerdos
Gaudet amās; simul una fides, simul una per õnes
Religio exoptat festum: sua dona libenter
Ostendunt, clarisq; ornant altaria gemmis.
Nec tantum hi, duris etiam, qui præsidet armis
Horrentis belli venit acer Lusus, & ambo
Vnanimes gaudent populi, omnes agmina cogunt,
Arma omnes, sed Lusus eques, ut fortior armis,
Sic cantu, plectroq; potens: epygrāmata iungit,
Heroumq; choros, & picta emblemata, iungit
Confusos sensus, cecisq; ænygma figuris:
Sed furit insanus (res est manifesta) Volantes
Inuadit coplas, iniustaq; præmia damnat.
Nec satis hæc, sacri numen venerabile panis
Grandiloquo extollit sonitu: iuuat alta iuuentus,
Selectaq; chorus Malaca: omnes carmina iungunt,
Et tollunt magnum suprema ad sidera regem,
Cunctorum qui Rex regum, Dominus dominantū,
Et pater, & summus sacra inter dona Sacerdos,
Qui videat festa hæc Malaca, qui munere donet
Egregio, lætos animos, pulchramque salutem
Suggerat, & placidam longinqua in secula pacē.

EMBLEMA

SE

SEQUVNTVR QVÆ RVRSVS
alterius amici nomine conuenerunt.

EPIGRAMMA PRO PRIMA
Certaminis propositione.

Celebre diuini Sacramenti conuiuium proponit,
Malacam ad grates vocat, & festi cele-
britatem extollit.

Post cenam non mensa datur, cibus vltimus iste est;

Cœnauit Christus, nil dare plus habuit.

In finem dilexit amor, cœna vltima finis:

Non plus ire Deus, nil dare maius habet?

Nil maius Christo, nil est præstantius, escam

Se dedit hic, igitur nil dare maius habet.

Quid Malaca ergo dabit tanto pro munere? Sûmus

Quid præsul, longi qui sonus Orbis erit?

Innumeras referent æterna in secula grates,

Multaque deuoto pectore dona ferent:

Et festa adiungent, generosaque præmia: rursus,

Ille dabit supero regna beata polo.

Dulcis Miscellanea:

ALIUD PRO EADEM
propositione.

Sacrosanctæ Eucharistiæ mysterium explicat: im-
pios vocat ad cognitionē tanti numi-
nis, & solemnia festa
Malacæ.

Vade, vide, caue ne videas miracula danus:

Sint oculi mentis lumina clara tuæ.

Vade, vide, caue, suspecto ne crede coloris:

Diuina interius forma, earoque later.

Quod non est cernis, quodque est non cernis inique:

Claude oculos, fallum sin minus accipies:

Difficilis res est oculo non credere testi,

Exuperat hoc my- Quod capit os vnum, quod leuat vna manus.

sterium, in quo sci Difficile est fateor, superest tamen alta potestas:

licet non tantum Vincit amor, vincunt munera, vincit opus.

credimus quod nō Ergo veni ferus Olanda, dux aspice numen,

videmus, sed non Et quæ nunc Malacæ præmia Pastor habet:

credimus quod vi- secundum difficilius, nec alijs mysterijs contingens.

EPYGRAMMA PRO QUINTA
certaminis propositione.

*Celebre Eucharistiae conuiuium inter omnia extol-
lit, ac exprimit.*

Aurea Romani cedant conuiuia cætus,
Qualque dedit Græcus, quas Cleopatra dapes.
Quas Asuerus habet mensas, quas Balthasar, & quæ
Antiqua Hebræi gloria roris erat:
Cedant, maius adest, præbet conuiuia cælum:
Est cibus omnipotens, qui dedit ipse Deus.

HEROICVM PRO EADEM
propositione.

*Diuini Sacramenti laudes prosequitur, & Malacæ
festa, ac grates in medium
ducit.*

*Christus ut extrema succumbens morte profudit
Exultantem animam, claraque in veste resurgens
Postrauit nigras facies, lethique ferocis
Imperium regale, alti pulchra atria cæcus
Ireparans, se se corporibus, mirabile dictum,*

Dulcis Miscellanea.

Tradidit: accedunt grati miranda liai
Munera, & intacta egregij mysteria panis;
Divina pietatis opus, genus unde beatum,
Calicolaque patres, atque alti gloria cali.
Nunc mihi praecllēs Erato, nunc grata Polymnis
Musa doce, quantas tanto pro munere grates
Dent populi, quantas Malacorum electa iuuetus,
Et mundi Lisbona decus; sub praesule multus
Henriquo subirescet honos: noua praemia iungit,
Ornatusque virum, depictaque serica templi.
Sed maior sub corde fides, animique fidelis
Auxilium: cuncti mentes, & corpora tradunt
Obsequio, gaudentque alto seruire parenti,
Et sufferre necesse, & tela minantia lethum.
Non Barathri peruersa lues, non haeresis vlla
Auertent animos, generosaque pectora regum;
Durius est ipso constans patientia ferro.
Arma gerent, nigrum Turcam, Olandosque feroces
Prosterment: magnas dabit Eucharistia vires.
Ast illi grates semper, deuotaque semper
Corda ferent; festa adiungent, repetentq; vicissim
Laus, & honor Christo; laus Christo, & gloria; uiuat
Christus amans; uiuat sacrata Charistia, Iesus
Viuat, & in toto nomen venerabile mundo.

EMBLEMA FESTO, ET H O-
diernæ occasioni appositum.

Si modere nouum tentat lupus alacer agnum,
Est leo, qui rigida puniat ungue lupum.

EXPLA.

EXPLANATIO.

Sacra vtrumque gerit donum Eucharistia, Christus
Vt leo terribilis, sic pius agnus adest.
Hic recipit iustos blando sub pectore mores;
Castigatque ferox impia corda leo.
Sic Princeps Hispanus adest leo feruidus idem,
Atque agnus, donum hic vnus vtrumque gerit,
Subiectis parcat clemens, iternitque superbos,
Et ferit Olandos, & sua regna fouet.

*Et hæc satis de tertio opere, & secundo amico,
Tunc sic.*

Premia sunt quatuor, totidem mihi munera restant;
Hoc tandem socius contulit alter opus.

**EPYGRAMMA PRO PRIMA
Certaminis propositione.**

Diuini conuiuij vires exprimit, impios ad Ambrosiam
promouet, & Malacæ, Hispanorumq;
affectus insinuat.

Si vera ambrosia est Christi caro nobilis, istam
Aeternos annos, qui benè sumit, habet.

Si verum

Si verum hoc nectar, si vera hæc potior, felix
 Qui bibit æternum ducet in astra decus.
 Sume ergo, libare potes Gerlandia nūmen,
 Vt viuas, forti ni moriare rogo.
 Ad minùs indignæ fugiant mylteria palmæ,
 Nec tangant ditæ munera Sacra manus:
 Si tangant Hispanus adest fortissimus heros,
 Qui prauos vincit, punit, & interimit,
 Viuit & egregio Malaccensis Præsule cætus,
 Qui bibit hoc nectar, festa que grata parat;

ELEGIA PRO QUINTA Certaminis propositione.

*Eucharistiæ mysterium celebrat, ac exprimit, hæ-
 reticorum minatur exitium, & Malaccensi
 populo cæleste præmium
 promittit.*

Ecce agnusque, leoque vna iacere sub vmbra;
 Nec ferit iste agnum, nec fugit ille ferum.
 Vnanimes grato iunguntur sædere diui,
 Siue hic vnus homo, seu fuit ipse Deus.
 Quid moror, ista patent: tenet Eucharistia nūmen,
 Qua leo terribilis, qua tener agnus adest.
 Agnus adest Malacæ grato sub Præsule genti:
 Olando, & Turcæ ilat ferus ipse leo,
 Ergo

Ergo siros agnus foueat, leo destruat, idem
 Omnipotens valuit munus utrumque Deus.
 Vos autem Hispani tanto pro munere ciues
 Addite iucundos in mea pleetra choros.
 Exultate hilares, repleat spatia omnia festum:
 Præsule sub magno munera magna date.
 Vox tandem sonet vna omni venerabilis æuo,
 Viuat supremi panis, & vnda sinus:
 Viuat & excellens sacra Eucharistia numen,
 Quo seruant tutos Bætica regna suos.
 Quo frangunt Turcæ, & rigidi tela aspera Galli,
 Olandosque premunt, Lyfiadesque vocant:
 Deniq; cuncta regunt tener agnus præsidet, horrens
 Qui simul ipse leo, qui mouet omne Deus.
 Qui videat festa hæc Malacæ, vultusque libentes,
 Pastoremque suum, Lyfiademque chorum.
 Felices cunctis vnus qui præbeat annos,
 Et trinus spero regna beata polo.

VARIA PRO EADEM propositione.

Episcopo gerenti Eucharistiam.

Nil melius Christo cælum, nil Præsule tellus:
 Si iungas, maius non erit orbe decus.

ALITER

A L I T E R E I D E M.

Sunt ovis, & pastor, pariter sunt pastor, & agnus:
 Agnum pastor habet, sustinet agnus ouem.
 Agnus ouem nutrit, leuat hæc, & sustinet agnū:
 Se totum hic, gaudens brachia præbet ovis.

V E L S I C C L A R I V S.

Nil mirum si pastor ouem, si duxerit agnum:
 At mirum est dominum si ferat illa suum,
 Nil mirum, nam pastor, ovis; sic pastor, & agnus:
 Sic Deus hanc ducit, sic tenet illa Deum.

Dulcis Miscellanea.

EMBLEMA

Sanctissimæ Eucharistiæ
satis appositum.

Sol veluti nubis obiectu delitescens.

Non valet intensum Solem lux firma videre,
Ni medio nubis, vel levis vnda cadat.

EMBLEMA

N.

EX

E X P L A N A T I O.

Non oculi possunt tenues, mens alta, fidesque,
Hæc videant numen, suspiciantque Deum.
Sol Deus est, quem nostra ferūt haud lumina, dulcis
Ni medio gultus, vel color ille foret.

*Et hæc satis pro tertio amico, atque hoc primo
certamine ad cuius præmia ego sic.*

Argentumque, aurumque alij sua munera laudent,
Atque ferant meritis præmia digna suis.
At mihi pro tantis sacrata Chariltia donis
Contingat, mensæ est hæc satis esca meæ.

AD IUDICES QUI NOBIS PLV-
*ra præmia Latinis constituta, sed vnum
tantumodò contulerunt.*

Si labor hic duplex, cur non mea præmia? carmen
Si duplex, geminæ sint tua dona manus.
Sin minùs accipies simplex pro munere plectrum.
Ut similes habeas tristis avarus opes.

Aduertant tamē æqui iudices nostra he-
roica carmina plus esse apposita ijs quæ pri-
ma Certaminis propositione continentur:
hæc quippe clariùs, & fulpius diuini Mysterij
laudes.

laudes cantare possunt: sic exprimere varios affectus Malacæ, & longam festi historiam prosequi, idque magis ingeniosa methodo, plus lucido carmine. Epygrāma verò colligeret solam Mysterij excellentiam, vel quid simile, vnum tamen, ac simplex, non enim aptum multis enarrandis, nec percurrendo multorum florum viridiario: hoc enim vno, ac simplici conceptu debet, & procedere, & claudi, atque ob id tribus tantum, vel quatuor ad maius distichis comprehendendi: si ultra progreditur metā transcendit, ac proinde à perfectione declinat: non ideo mirum si prædicta nostra Epygrāmata tantisper oberrent, nec attingant verticem perfectionis. Igitur non his, sed heroicis primum præmiū concedi debuit dummodò vnum opus efficerent perfectum, & absolutū cuncta supra dicta concinnè tractans, & colligens, nec inde vagaretur indiscrete, sed semper certaminis propositionē respiciens præsentī occasionī cōferret, idq; distincto, & expedito carmine, quod redeat antiquorum phrasim, ea lege, vt nec ab

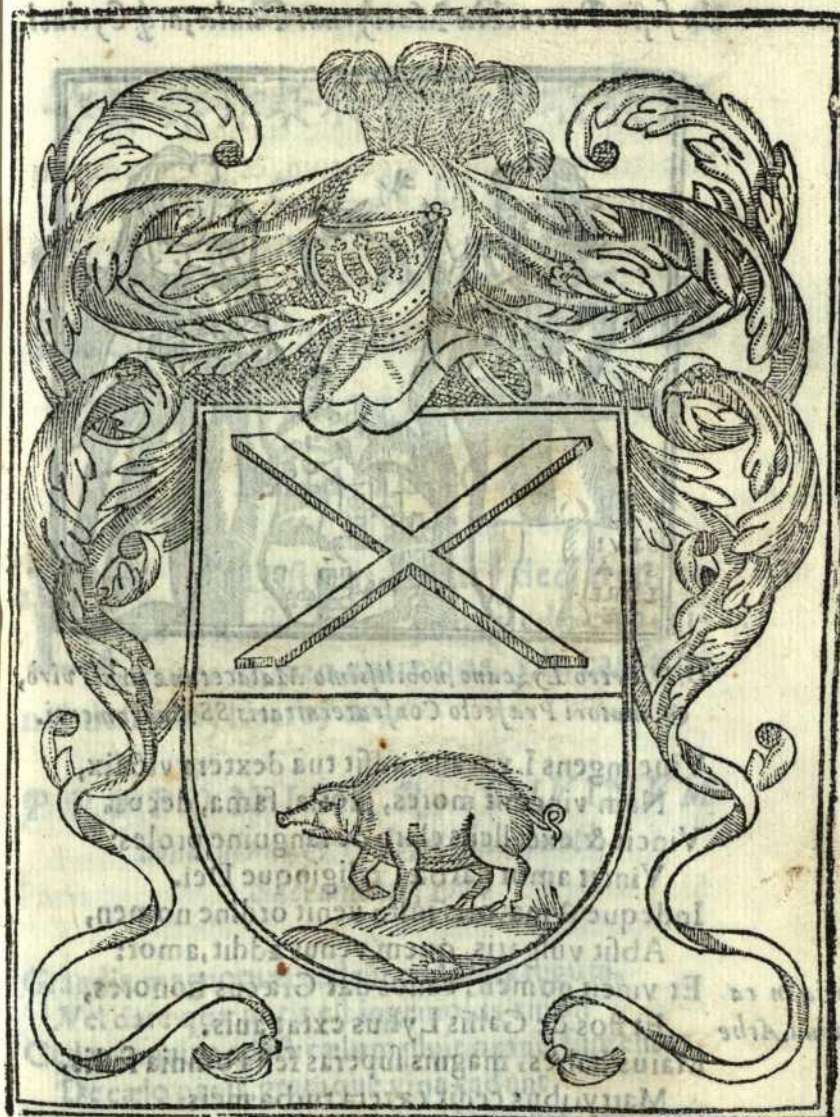
ijs, nec alijs modernorum fuerit mutuatū, sed recenter ingestum: non barbarismis, solacismis, aut erroribus scatens, nam cuncta hæc præmijs indigna sunt, nisi forsan multa cogat necessitas, ut nos poetica facultate admisimus, in hoc nomine Eucharistia, & similibus, quorum usus in hoc opere valde necessarius est. Omitto coplas, & romancistarum cantilenas, quæ videntur hoc quo præferri Latinæ matri, non tantum præmio, sed æstimatione (præsens adest huius Certaminis exemplum) res mira, ne dicam, detestanda, ubi non ars difficilis inuenitur, sed quidam tantum naturæ imperus quo coplistæ præcipites feruntur, & more belluarum eunt, quo ierit imaginationis idolum: vnde quavis taberna, quouis in foro mirabilia proferunt, eaque repente, si fuerit postulatum. Doleo sanè casum Latinæ musæ tam celebris antiquo, quàm nostro ævo taciturnæ. Ego lamentans infelicitatem de hoc olim sic ingemui.

Nisi hoc nomen non a chari, seu gratia, sed a charitate contra vntiquorum placita deductum velis.

Nunc

Nunc coplæ sunt cura ducum, regumque, Latini
 Interno cohibent suavia plectra sinu.
 Nec satis hæc, addunt argentum, & præmia donat:
 Sunt manice Larijs præmia parua lyris.
 Nescio quid? qui non hanc scit non æstimat artem,
 Omnis habet coplas, carmina nullus habet.

Hæc tunc Andreas Lyzcano stemmata Divus
 Auspice sub magno magnus ut ille foret

D. D. Petro Lyzcano, nobilissimo Malacetanzæ urbis virò,
& maiori Præfecto Confraternitatis SS. Sacramenti.

Vive ingens Lyzcane, adsit tua dextera victrix,
Nam vincunt mores, gloria, fama, decus.

Vincit & excellens claro de sanguine proles:
Vincit amor patriæ, religioque Dei.

Indeque Amatoris iusto venit ordine nomen,
Absit vulgaris, quem venus addit, amor:

Et vincit nomen: canos dat Græcus honores,
Et flos de Gallis Lylus extat avis.

Maius habes, magnis superas festa omnia festis,
Martyribus cedit cætera turba meis.

Quid restat? reliquos concessio munere vinctus,
Et grandi ornabis Lysia plectra manu.

SECVN.

SECUNDVM

CERTAMEN
Ecclesiæ Parrochialis Mar-
tyrum Malacæ, anno Do-
mini 1636.

EN Seis Disticos digan y declaren, co-
mo Christo se fue, y se quedò en acci-
dentes de pan entre nos, y la causa fi-
nal deste mysterio, &c.

PROPONITVR DIVINVM
*conuiuium, & ratio, ac finis tanti
Sacramenti, &c.*

Grandia magnorum cedant conuiuia regum,
Vel dare quæ potis est ingeniosus amor:
Cedant: maius adest: cælum pluit omne, supremus
De cælo panis, grataque vina cadunt.
Est cibus omnipotens, qui dat Deus ipse, potensq;
Conuiua, hunc panem qui benè sumit, erit.
O. Maius

Dulcis Miscellanea.

Maius habent, æterna manent conuiuia, semper
Mensa datur, panis quotidianus adest.
Nec satis est superos dominus si scanderit orbes,
Nam manet, atque subit: munus vtrumq; valet:
Et valet, & voluit: superat divina potestas,
Et tenet has artes ingeniosus amor.

HUIUS SACRAMENTI INSTITVTIO
explicatur, & exercitium fidei huius mysterij
finis ostenditur.

Postquam supremum deuicta morte tropheum
Diuina excellens arbore victor habet,
Iam superos parat ire, solumque relinquere, at ingēs
Cogit amor patrij, nec finit ire, soli.
Hic fortis tenet hunc, cæli tamen alta subire,
Inque suam sedem conuenit ire Deum.
Quid superest? diuinus amor sua munera iungit:
Vadit, & in terris, vt solet esse, manet.
Magna Sacerdotis satis est vox vna, potentem
Hæc sub pane altum cogit adesse Deum.
Sic placuit, sic vera fides: ne crede colori:
Non albus panis, sed caro grata subest.

EXPONITVR DIVINI AMORIS
excellentia, & perennis conflictatio.

Olim vera Dei verbum sapientia patris
Suprema empyrei stabat in arce poli.

Hinc.

Hinc leges, hinc iura imis dabat ardua terris:

Ceu leo terribilis, vel fera tygris erat.

Accessit pietatis opus, Verbum caro factum est;

Seu Deus vnus homo, seu caro facta Deus:

Et nobis habitauit amans, & munere facto

Rursum splendentis tendit in altia poli.

Non tamen hoc consentit amor: subit, & manet idē: *Inueniunt philoso-*

Scilicet hic motum sumit vtrumque potens.

Ighis amor leuis ad superos subit, attamen idem

Descendit quærens pabula grata rogus.

*phi in igne duos
morus, alterū ab
ināta leuitate sur-
sum, alterum deor-
sū ratione pabuli.*

E P Y G R A M M A

amici cuiusdam nomine oblatum.

*Cælestis ambrosiæ similitudo, & initium futuræ
beatitudinis ostenditur.*

Cælestis ambrosiæ similitudo, & initium

Futuræ beatitudinis ostenditur.

Olim Virgineo diuinus viscere panis

Fit caro, sed rursus nunc caro panis erit:

Panis erit: veniet tempus bellicque, crucisque:

Tunc erit altus amor, tunc cibus ipse Deus:

Dulcis erit cibus ambrosios imitatus honores:

Hunc longos annos, qui benè sumit, habet:

Maius habet, semper constat, nec deficit vlli:

Nocte, diuque cibus splendida mensa gerit.

Nec satis est superum dominus si scādat olympum;

Nam manet, & cælum est hostia sacra nouum.

, O. 2

ALIUD

ALIUD EIVSDEM
nomine oblatum.

De⁹ qui nobis sub
Sacramento mira
bili Passionis tue
memoriam reli-
quisti, &c.

Hoc sacrum con-
uiuium, &c.

Gloria in excelsis
Deo, & in terra
pax hominibus.

Et habitauit in
nobis.

Deliciæ meæ cum
filijs hominum.

Sede a dextris
meis.

Series tanti mysterij præponitur, & memoria
supremæ Passionis recolitur.

Postquam prima altum læserunt crimina diuum,

Et Paradisca est pulsus Adamus humo,

Creuit in immensum pietas diuina, tenellus

Factus homo Deus est, seu fuit ille Deus.

Est misero data pax homini, noua gloria cælo:

Factus homo donum complet vtrumque Deus.

Et gaudet terris habitare, & rumpere bellum,

Atque pati gratæ vulnera dura Crucis.

Hæc sua delicia est: at summum ascendere cælum,

Tentat, & a dextris, vt Deus, esse Dei.

Ascendit, sed cogit amor: petit infima rursus,

Et manet in terris, & manet ipse polo:

Et manet, æternique manent monumenta doloris:

Hic tanti finis, principiumque boni.

ALTER AMICVS SEQVENS
nostrum obtulit.

Hoc vniuersæ certaminis propositioni seruit.

Post varios belli casus, & vulnera Christus

Ire parat superi fidera clara poli.

Non multus consentit amor, nec linquere terris
 Quidquid amans querit, sed tamen ire parat.
 Inter amicitias oritur discordia, tellus
 Hunc petit, hunc cælum, cælicolæque petunt.
 Dat medium divinus amor, miram invenit artem:
 Et manet in terris, & subit ipse polos.
 Se clarum præbet superis spectantibus, omnem
 Sub fragili panis tegmine sumit homo.
 Sic decet: est altis lumen sublime beatis:
 Cæcutit forti visio nostra Deo.

ALIVD EIVSDEM
 nomine oblatum.

*A Christo Domino diuini mysterij institutio, &
 duplex huius finis proponitur.*

Post acies bellum sequitur, post bella triumphus;
 Post hunc laus, merces, gloria, fama, decus.
 Pugnavit Christus, mortem superavit, & orcos:
 Quid superest? merces, fama, triumphus, honor:
 Sūma ideo subit astra, hominū tamen vrget imago,
 Vrget amor, gnatis sic ait ille suis:
 Ipse licet vadam cælestes exul in oras,
 Exul erit corpus, non erit exul amor:
 Vobiscum præsens æterna in secla manebo:
 Vester ero panis, seu caro pane latens.

*Vobiscum in consumationē seculi.
 Sic Sub figura panis.*

Dulcis Miscellanea.

Sic erit alta fides animis: mea passio viuet;

Sic vester viuet, sic amor iste meus:

VLTIMVM TERTII A MICI
nomine oblatum.

*Diuini amoris excellentiam proponit, &
certaminis propositioni
satisfacit.*

Conditio est, amor in propria non sede quiescit;

Rumpit, in externum possit ut ire bonum.

Exit amor Christi proprium nec linquit amantem;

Vnus enim cælo est, vnus & ipse polo.

Nec merus exit amor, corpusque, animiq; cohæret;

Totus amans charo vult Deus esse bono,

Immutatque modos: panis cibus aptior, altum

Non suffere potest visio nostra Deum.

Hic finis, contentus amor gratam inuenit ædem:

Centro gaudet amans, hoc suus extat homo.

Ergo idem maneat terris, & scandat olympum,

Sicque soli panis, sic cibus ipse poli.

ALIVD

ALIVD AB EODEM

tandem oblatum.

*Divini amoris pignus hoc Sacramentum statuitur;
& eius series describitur.*

Christus ut extremis confecit Pascha diebus,
Sustinuitque suæ prælia dura Crucis:
Præparat ingentem confectio Marte triumphum;
Et superum claras tentat adire domos:
Sentit amans, fatumque gemit miserabile tellus,
Sentit homo, ac domini flagrat amore sui:
Sentit amans dominus, sed fas est alta subire,
Et summi ad dexteris altius ire patris.
Ars mira est: amor hunc superis qui traxit ab oris,
Hunc humili rursus cogit adesse solo.
Cuncta potest; manet, & vadit: sic gloria cæli,
Sic ingens nostri pignus amoris erit,

TANDEM NOS QUID QUID IN

reliquis probatum, & pro fine statutum
hoc vno colligimus.

Post excellentem posstrata morte triumphum
In superas: Christus iam parat ire domos.
Ast hominū gravis virget amor: subit, & manet idē:
Motum utrumque, ardēs ceu rogus, addit amor.
Vadit

Vadit vt accipiat diui omnipotentis honores,

Et sedeat dextris, vt Deus ipse, Dei.

Vadit vt æterni præsit noua gloria regni,

Et recreet suauis regna beata cibo.

At manet, vt duri mancant monumenta doloris,

Et viuat sensu nobiliore fides.

Vel diuinus amor dilecta in sede quiescat:

Vel crescat noster, vel suus adsit amor.

Et hac satis pro Certamine, vt nostræ Parrochie,
atque suorum laudes circumferantur.

DIVINI CONVIVII LAVS, ET

hodiernæ occasionis ratio præponitur,

atque Parrochiæ gloria

elicitur.

Grandia totius cedant conuiuia mundi,

Pingere quæque potest ingeniosa manus:

Cedant, maius adest, cælum pluit omne, supremus

De cælo panis, lætaque vina cadunt.

Accessere homines varij: pars altera gratum

Libauit panem, grataque vina bibit.

Pars brutis concessit equis, stabulisque ferarum;

Nec tetigit dulcis suauia dona meris.

Illa prior vicit, viuitque in sæcula, vires

Altera non habuit, sed cadit, & moritur.

Sic omnis vivit Malacæ, vincitque Senatus;
 Qui bibit hoc nectar, festaque multa parat,
 Vivit, & in festis partes supereminet omnes
 Excellens templum, Martyrijque domus,
 Et vivunt deuota addunt qui pectora festo,
 Atque suos sumptus, ceu sua dona ferant,
 Inter præcipuos claro se iactat honore
 Principis officium qui benè Gamma gerit:
 Huic comes egregio Berlinga a sanguine felix
 Deuota in festum pectora promptus habet.
 Hos super excellens itat Bentomilla, supremas
 Munus ad hoc vires, consiliumque ferens.
 Accedit tandem ciaris Molina triumphis
 Præcellens animo, muneribusque potens,
 Sunt quatuor tanti quibus hæc encomia festi
 Debentur, meritis vix paria illa suis.
 Hæc inquam terris, alto itat gloria cælor:
 Hanc seruis Dominus seruat, habetque suis:
 Hanc dabit ille, suos tribuet, sua munera, flores,
 Grataque erit donis hæc mea Musa tuis.

SECUNDVM PROBANS FESTVM
 nostræ Parrochiæ appositum esse.

Olim diuina suspensus in arbore Christus
 Ingentes plagas, martyriumque tulit.
 Nunc rursus patitur: tellus Tyrlimona sentit:
 Ergo duplex gemini gloria Martis erit,

*Scilicet ab extrin-
 seco, & ab heresi
 coram offensis.*

Et

Et festum duplex generi quod conuenit vni mo-
 Martyrij templum est: hoc sua festa parat.
 Festa gerant alij (tantum petit omnia numero)
 Et sacrum laudent tempus in omne cibum.
 Sint aliena tamen, proprio quod munere vincit
 Martyrij templum Martyris acta canat.

T E R T I V M T A N D E M supereminentem Parrochiam Ion- gniū extollit.

Hesperia cedant, Malacæ festa omnia cedant;
 Quæ Ioannes diuus, quæquæ Iacobus habet:
 Quæ magnus Præsul, maiorue Ecclesia, cedant
 Maxima Martyribus sunt modò festa meis,
 Sic decuit mea festa patent, occasio præsens:
 Martyribus floret Tyrlimon vna suis.
 Occubere viui, matresque, & quod scelus ingens,
 Ipse Dei brutis iam datur agnus equis.
 Martyrij varium genus est, quod iungere festa
 Martyrij templum, ceu nouus orbis erit:
 Hoc vincet reliquum (si fas est dicere) festum,
 Et vincet nostræ cætera plestra lyra.

HIEROGLIFICVM

Certaminis propositioni seruiens.

SUBIT, ET MANET IDEM.

Ex errore picto-
ris ala viraque in
altum contendit,
contra præceptum
alterius deorsum
volatura.

Vna solum, superos penna altera suspicit oibes.
Diuiduumque tenent alter, & alter amor.

ENY GMA FESTO APPOSITVM

Al sano si le quitã
la o (que es el ojo)
queda san, y cõeste
ros, queda Santos.
Tibi da la mirad,
y se pone en el me-
dio de mar y res.
Paula cercana a
paulo, y Syria con
vna que es Lana
uena, y la o que
es roda Lana, Sy-
riaco.

de duobus Martyribus Paula, atque
Cyriaco.

Sanus eram, sed morbus adest, mihi lumina defunct;
Et sano, & cæco morbida tulsis inest.

Iuncta mari res vna iacet tibi proxima, verum

Bis tibi dimidium res tulit vna suum.

Paulo infra micat excellens, cui nobilis hæret

Et Syria, & toto quæ noua luna globo.

DIGRESSIO.

In euentum mirabilem, ne dicam miraculum, quod
festi discursu accidisse experimen-
tum docuit.

Scilicet aduentante primo festi die cæ-
lestis regio turbata est, nix, pluvia, fulgi-
nose, obscuræque nubes, toto denique cæ-
lo inclementia, sordidi, ac lutei calles. Ec-
ce post noctem mediam lucida Phæbe scin-
tillantia sidera, cælum pulchrius, atque
pacatus redditum, dies verò corusco sole
sequuta hilaris. De quibus sic.

Ante

Ante pluit, claro rediunt spectacula sole:
 Diuisum imperium festa, Deusque tenent;
 Martyribus venit ista dies, dat nobile regnum
 Nunc Deus, & gemino sidera bina polo.
 Paula est Luna, micans frater Sol, illa serenam
 Dat noctem, clarum Cyriacusque diem.

Hec Dominica die. Rursus pluit die Mer-
 curij, iamque diffidente, ac exanimi popu-
 lo (die Iouis processio fuerat constituta)
 proxima nox serena; dies hilaris sequuta
 est. Vnde iterum.

Et rursus pluit, & veniunt spectacula rursus;
 Imperium duplex Martyr vterque tenet.

Tandem post varios aeris tumultus se-
 quenti Dominica finis datus est omnibus
 spectaculis, claro Sole, & sereno tempore.
 Et inde sic tandem.

Claro Sole suum tandem spectacula finem,
 Supremumque tenent vltima festa decus.

Falices

Felices diui, felicia tempora, regnat
 Per totum festi martyris uterque diem.
 Nos quoque carminibus finē damus; accipe lector;
 At caue ne vatis munera despicias.

Et hæc de prima Certaminis propositione.

TERTIA SIC HABET

El que en verso heroico, o seis octauas
 (que a el corresponden) mas bien nos pin-
 tare la entrada del exercito Frances en Flan-
 des, y el desdichado fin que ha tenido, justo
 castigo de los delitos que contra el Santis-
 simo Sacramento ha cometido, &c.

HEROICA QUÆ SVPRADICTÆ
 propositionis sensum consequuntur.

Ille ego qui quondam fragilis pia munera terræ
 Morborumque modos, cecini, lætamque salutis
 Effigiem; nunc insani fera prælia Martis,
 Ductoresque cano, Gallis qui turribus orti,
 Olandæque armis socij Bataninia longe
 Littora, & in lacus Flandri venere recessus

Musa

Musa mihi totum memora, qua causa furentium
Mouerit iniustas caedes, & furta superbi
Conuentus: doleo maestum proferre dolorem,
Infandumque scelus.
Vrbs antiqua fuit, celebres tenuere coloni
Tyrlimon Gallos contra, Olandaue rebellis
Imperium: tenuit forti sub milite Princeps
Hispanus: nunc pressa iugo, atque potentibus armis
Exitium fatale gemis: iam Gallia fortis
Se se armat, bellumque omnis concurrat in unum
Certatim populus: iam claram Tyrlinis urbem
Oppugnant; caci erumpunt: non ardua muri
Adenia, non obstant portae: furit impetus ardens
Turmae intrant (dolor hic ingens) diuina profanant
Templa Dei, iugulantque viros, tenerasque puellas,
Atque senes, puerosque, vocat labor ultimus omnes.
Sed grauius, fera stupra patent: laesere pudorem
Virginum, & sacri numen venerabile panis
Brutorum fecere dapem, stabulisque dederunt.
Has medius strages, & tela minantia bellum
Vnus ab Augusto veniens de semine frater
Instat agens contra, volat impiger, arripit altum
Ostentans panem, seris quem perfidus atris
Nexerat, atque solo fragilem dispererat ima

Dulcis Miscellanea:

Pro dolor, ille hastas inter, gladiosque furentum
Confossas vitam expirat, sed fulgidus ortum
Spiritus, & summi petit alta palatia Regis:
Obstupere hostes duri, & mirantur honorem
Audacis Monachi, rursusque hastilia figunt,
Et ducunt sacrum varia in praesepia numen.
Non tamen hoc impune malū: fera Gallia vulnus
Sentiet, & Cymbrus penas dabit: Austria felix
Vivit, & Hispanus regnat Leo, vivit & ingens
Imperij deus, atque orbis suprema potestas
Fernandus, summo tanget qui sidera ceptro,
Pariseasque fero tentabit vulnere turres.
Vivunt qui frangant vires, mundique superbam
Barbariem: dabit auxilium diuina propago,
Supremumque poli sacra Eucharistia numen.
Nec tantum haec, ira medio sub Marte furentis
Exemplum lera prae bent in pace per omnes
Hesperiae ingentis populos: spectantibus inquam
Gallisque, Olandisque sacri venerabile panis
Nomen inaccessis extollunt laudibus, omnes
Exultant, omnes lati, festa omnia iungunt.
Inter praecipuos clarum concedit honorem
Lusus eques, quo non alius praestantior unquam
Sine armis bellum tractare, aut carmine dulci

Sacra loqui: sequitur longum diffusa per orbem
 Bellipotens Castella: ferox primo agmine Batis,
 Et primo Malaca insignis, cui cetera parent
 Festaque, ornataeque virum, & generosa fidelis
 Pectora: cui cedunt lybana, cui plectra Caballi,
 Castaliaque nemus, numerosaque carmina Cinthi.
 Sed maris, superat clavis insignibus ingens
 Martyrij templum: superat Paula inclita fratre
 Cyriaco: superant quatuor de stipite summo
 Qui celebres Venere viri: stat Gama supremus,
 Atq; arans Berlanga potes; stat maximus armis
 Bentomilla, & claro ingens Molina triumpho.
 Omnes exultant, omnes sua munera tradunt
 Unanimes, gaudentque alto servire parenti,
 Et nostras ditare lyras.

Accedit sacrata regens Verdugo Sacerdos,
 Multaque Sandinus qui cogit carmina, cuncti
 Accedunt parochi; matres, puerique, senesque
 Intendunt clarum diuini panis honorem,
 Festaque multa parant, & plena altaria donis.
 En video: varij diuerso stemate calles
 Colucunt, varijs templum venerabile fulget
 Tegminibus, claroque ardent noua lumina calo.
 Vltcrius tauros agitant, campoque superbus

Lucet equum domitor, diverso stramine pictus
 Lucet equus: ludunt pariter, curruntque vicissim,
 Atque leuem capiunt fugientis arundinis ictum.
 Hæc festa: hæc dominus videat (sua visio donū est
 Et sua dona salus) pro tanto pramnia festo,
 Ac meritis sint æqua suis: hoc scilicet ævo
 Gratia, & in supero tandem noua gloria celo.

SED QUONIAM IN HAC PROPO-
 sitione pariter trouas petierunt, hoc genus addi-
 mus, quod octauas dicunt, & superiora ad Lusit-
 tanum sermonem conuersa, nam
 Castellanis coplis longa
 seges superest.

Aquella Musa que antiquamente
 Con vos humilde, doce, e graciosa,
 Canton da natureza mais potente
 As grandes obras, a mão poderosa,
 Ora con lyra supereminente
 Leuanta hũa voz mais grandiosa,
 Canta de hũ exercito tyranno
 A cruel guerra, o caso inhũmano.

Vos Nymphas a quem tudo obedece,
Dizei que causa foi de tanto dano,
Aquela que no verso mais merece.
Mostre seu canto doce, e soberano.
Dizei que ja Euterpen se escurece
E a lyra do grande Mantuano.
Maior canto, maior lyra me espera.
Do alto ceo, de Deos a grande esfera:
Debaixo da bandeira poderosa
Do feroz Castellano militaua,
Hũa cidade antiga y populosa,
Que Tyrlimon en Frandes se chamaua;
A esta aconteeo a lastimosa
Historia que o Latino vos contaua,
E agora dira o Lusitano,
Para que seja o verso mais ofano.
Do Olandes e Gallo a braueza
Dexou esta cidade assolada,
Nem o peito cruel, brutal fereza,
Perdoou a Parrochia sagrada,
Com maior desacato, e crueza,
A honra virginal foi violada,
E foi a los cavalhos arrojado
O corpo de Deos viuo, e consagrado.

Mais quem o mundo rege, o Deos eterno
 Lhe dara o castigo merecido,
 Tem pera os hereges o lago inferno,
 E pera todo crime cometido:
 Ia por força do braço sempiterno
 O cruel Olandes está rendido;
 Viue Philippo Rey invicto e forte;
 Quem a Deos sigue tem a melhor sorte:
 Viue o Malacense Castelhana,
 Para honra do nectar sabroso,
 Viuem hum Bentomilha soberano,
 Berlanga claro, Gamma generoso;
 Viue o pio Molina, e o Malacano
 Conuento de dous Martyres fermoso;
 Todos celebraõ este Paõ divino
 Con festas, lyra, e canto perigrino.

Quia rursus hæc humilis, & abiecta oratio est,
 præter heraicum adinitia positum aliam dicendi ra-
 tionem inueniamus, eamque coplis propinquiorem:
 tale est ex lyricis carmen alchaicum, quod quatuor
 constans numeris octauas videtur imitari, & subli-
 mi tenore heroicorū modulos redolere. Hoc ergo ac-
 cipite, & cuiuslibet certaminis propositioni accom-
 date.

ALCHAICVM IN LAVDEM

diuinissimæ Eucharistiæ, & hæreticorum
confusionem.

O panis alti grandia numina,
O mensa diuûm, mana que nobile,
Queis laudibus te grande cælum,
Atque Dei super astra ducam.
Non pluma terræ, non valet altior
Cantus Caballi, non chorus integer
Quem Nympha, quem Musa omnis ærui
Alti sonotenuere cantu.
Sat sola virtus, quam dabit ille
Diuinus ignis, spiritus alacer:
Hoc fultus excelsi decoris
Incipiam memorare laudes.
Hic liberali pectore contulit
Incunda mæsto munera pauperi,
Reddensque ocellos luminosos
Damna fugat tenebrosa cæco:
Auger fidelis lumen, & omnibus
Vitalis auget munera sæculi:
Qui nectar hoc gustat, hic vitam
Innumeros habet vnus annos.

Nec

Dulcis Miscellanea.

Nec sola vitæ dona salubria
Possidet; altum qui bibit altius
Contendit, atque hostis ferini
Tela potens metuenda frangit.
Et frangit hastæ vulnera Turcidæ;
Et bella vincit Flandria fortior:
Non obstat horrens Tyrlimone,
Non feritas truculenta Galli
Cedent, & Austro de grege fortior
Dux surget omnes qui simul vnus
Prosternat, altamque ipsa florens
Extollat super astra frontem.
Nec sola tantum prælia feruidus
Dux iste tentat, sed pia pectora
Ostendit, & festis Charistiam supremam
Egregijs celebrare gaudet.
Hispanus omnis gaudet, & altiùs
Se tollit alto Malaca Præsule:
Sed quæ magis suprema tangit
Martyribus domus vna regnat.
Huic numen illud præsit, & omnibus
Denota festo pectora dantibus,
Præsit & nobis, præmia vt cuncta,
Atque lyras superemus omnes.

Sed

Sed quia tandem saphicum magis videtur imitari Romancistarum lyras, & Hispanorum cantinelas, hoc ad finem adijciamus.

SIMILITER VT ALCHAICVM

proximè dictum.

Qui sacri panis decus omne tentat

Ferre, ceratis ope Dædalea

Niritur pennis vitreo daturus

Nomina ponto.

Ergo pars tanti mihi sola restat

Numinis: virgo dabit alma robur,

Quo nouam dulci noua Musa cantu

Concinat odem.

Ros polo candens pluit iste summo,

Et pluit iustum pretiosa nubis:

Panis e cælo cadit vnus alto,

Maxima virtus.

Præbet hic vitam cibus, atque sanum

Corpus ex omni leuat omne damno:

Cor facit lætum, facilesque reddit

Pectore curas.

Auger

Dulcis Miscellanea.

Auger, & vires, quibus arma, & omnis
Hostis Olandi grauis ira cedit,
Et manent longè superata fortis
Prælia Turcæ.

Nec soli tantùm rigida arma cedunt,
Cedit inferni genus acre portus,
Et cadunt terris metuenda nigri
Tela Draconis.

Non equis ergo cibus iste brutis
Conuenit, cælo superisque prodest:
Hunc homo sumat, placidusque lato
Pectore condat.

Sumat, & summum veneretur omen,
Atque festiuum gerat omne pectus:
Festa coniungat simul alta laudans
Munera cæli.

Laudat, & festum Malaca omnis addit:
Inter hos vincit generosa sedes
Martyrum: festis supera astra summi
Tangit Olympi.

Et manu larga sua dona præbet:
Præbeat letis auibus: lyra vna est
Parua, sed dulcis: feret ista summæ
Præmia laudis.

Finis opusculi Martyribus dicati.

Verum

Verum quoniam postea contentio orta est
inter festorum auctores, & littere vulgi di-
uersimode opinantis de principatu eligen-
do. Hæc insuper.

Festa patent: dubio pendet victoria Marte:

Quisque suam palmam iactat, atque suam:
Excellit maior maiori Ecclesia dono.

Arbore de grandi grandior umbra venit.
Ut Baptista ingens, humilis quoque, forsitan huius
Altra virtutis gloria maior erit.

Iacobus vincit, nam cunctis victor in armis,

Festaque proposito congrua diuus habet.

Martyribus manifesta patet victoria, binos

Non magni vincunt Herculis arma duces.

Ergo quid? in dubio res est: maiora supremo

Qui dederit vari præmia, victor erit.

Nulla Iacobus habet, sed restat grata voluntas.

Nullaque dat Ioannes: gratia magna satis.

Præbuit egregia munus cum laude secundum

Excellens templum, martyrijque domus.

Concessit primum suprema Ecclesia donum:

Voto igitur victrix nunc erit illa meo.

Victor & excellens claro cum stipite præsul,

Prouisorque Relux, Gregoriusque pater.

Victor, & hinc ingens sanctus meus, & sua tandè

Grandia qui bini festa tolerare duces.

SED QVIA IVDICES HVIVS
Certaminis id de prædictis carminibus iu-
dicium protulere, legant sequentia.

Praua tibi, fateor iudex epygrammata misi,
Praua, sed ingenuo picta colore micant.
Non hæc vidisti vel multo lumine cæcus,
Vel quoniam est oculis visio parua tuis.
Non hoc conueniens tenebrosis lumen oculis
Ad cæcos aptus non venit ille color.

MINISTRIS QVOD PRÆDICTA
nostra opera parieti figenda non tradide-
runt, sed latebris miserint.

Sparsi lucentes Indo de gurgite perlas,
Et de Pyrusæis aurea dona plagis:
Accessere sues, spreuerunt nobile donum:
Scilicet hoc turpi comminuerunt luto.
Quid superest? dabit auxilium medicina salubre;
Immūdam segetem, stercorea nigra dabo:
Hæc scelus hoc meruit: claram læsere poesim,
Ostentantque suas, vilia dona, coplas.

AD EOSDEM, ET SUA PRÆMIA.

Argentum est illis, oræ mea præmia, pro illis

Ergo Oremus: habet crimina iudicium.

ORATIO.

Non auri iam sacra fames, argentea præda est:

Vtrumque officium tristis avarus habet.

Sunt quatuor, totidem rapiant coclearia fores:

Est vnum, hoc rapiunt (sunt mala plura) decus.

Sunt quatuor, totidem figant hastilia pectus,

Vnus honos, vno concidat ense caput.

AD IUDICIUM HUIUS

Certaminis.

Nunc iudex ego sum dominum cognoscite vestrum

Præmia iudicio subdita facta meo.

Grata micant albi quatuor coclearia numi:

Nil refert, quamuis sint aliena, feram.

Sed refert, proprio prava est sententia casu:

Altera iudicij posterioris erit,

Heu mihi, fur, latroque fui: sunt infera regna,

Sunt pænæ horrentes, supplitiumque minans.

A A D F I N E M M H V I V S

secundi Tomi.

Sed quia fessa nimis Latiae quæ musa cohortis;
 Ingeminant dulces Bætica plectra sonos;
 Sint aliena tamen nos hanc contempsimus artē;
 Hoc etenim ingenij est inferioris opus.
 Tædia jam Latium parit, & fastidia Lusus;
 Hæc condimento corrige damna leui.
 Condiat has epulas auido cibus additus ori,
 Seu Castellana: musa decora plaga.

Finis secundi Tomi.

